AKŞAM

Sene 19 — No. 6731 — Fiati her yerde 5 kuruş

ÇARŞAMBA 14 Temmuz 1937

Telefon: 24240 (İdare) — 24249 (Tahrir) — 24248 (Müdür) — 20113 (Klişe)

Dün de bir piyade ve iki topçu alayımıza sancakları verildi

Merasim parlak oldu, halk kahraman askerimizi, şerefli sancağımızı alkışladı

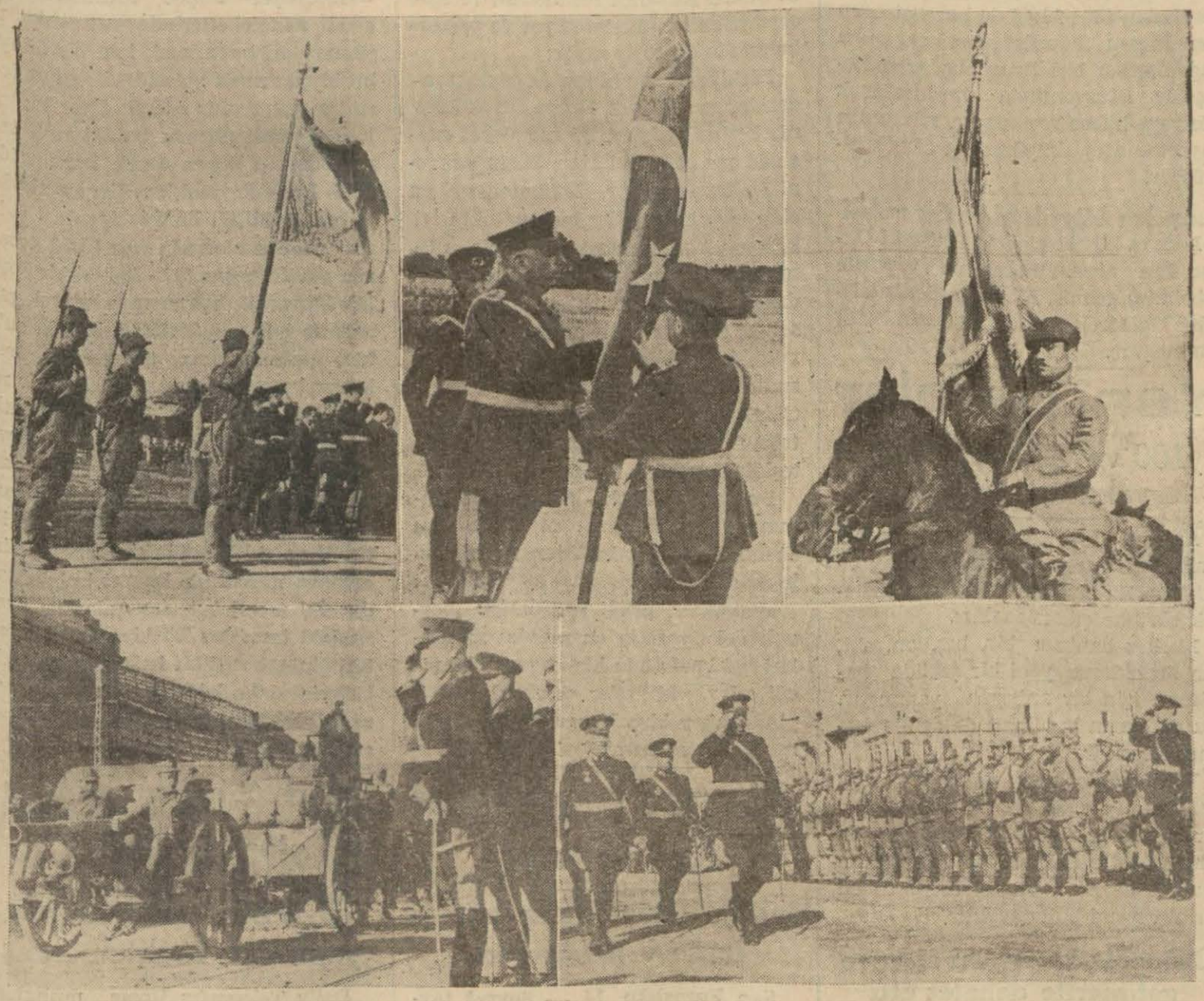

Davudpaşa ve Selimiyedeki alaylarımıza sancak verme merasiminden enstantaneler

Evvelki gün Sarıyerdeki piyade alayına merasimle sancak verilmişti. Alay sancaklarının verilmesine dün de devam edilmiş, öğleden evvel Davudpaşadaki topuçu alayına, öğleden sonra da Selimiyedeki piyade ve topçu alaylarına parlak merasimle sancakları verilmiş ve nutuklar söylenmiştir.

Merasimde orgeneral Fahreddin Altay ve diğer generaller bulunmuşlardır. Alay sancakları Atatürk adına Orgeneral Fahreddin Altay tarafından alay komutanlarına verilmiştir.

Selimiyedeki alayların sancakları saat 16,30 da Kadıköy vapur iskelesi meydanlığında verilmiş ve merasimde Davudpaşada olduğu gibi kalabalık halk kütlesi bulunmuş, kahraman askerlerimizi ve şerefli sancağımızı alkışlamışlardır.

Sovyet Rusyanın sulhseverliği

İspanyadaki dahilî harbin kıvılcımları dışarıya sıçramasın diye Avrupa diplomasisi o kadar meşgul ki, Asyada tekrar başlıyan harb kimseyi alâkadar etmez görünüyor.

Bugün İspanya meselesi gibi vaktile Milletler Cemiyetini -neticesiz olarak- aylarca uğraştıran Çin-Japon ihtilâfı yeniden baş gösterdi. Japonya -Yeni moda- eski usul harb ilânına lüzum görmeden Çinin şimaline muntazam ordular gönderiyor. Bu yeni harbin sebebi, Japonyanın ilân ettiği vesilelere rağmen, meçhuldür. Uzun zamanlar karşı karşıya, yanyana duran iki düşman ordu arasında içtinabı kabil olmıyan karakol hâdiselerinden başka ortada dâvâ yoktur. Çinde oturan Japonların rahat edemedikleri, Çinin «gayri kanunî hareketleri» ve Japonyanın «değişmez siyaseti», bu yeni Çin seferine mühim sebep olarak ileri sürülüyor. Hakikat, Asyadaki Japon emperiyalizminin yeni harekete geçmek fırsatını bulmasından ibarettir. Birkaç sene evvel bütün dünyaya rağmen koskoca Mançuriyi zaptederek orada, kendi nüfuzu altında bir Mançuko hükûmeti tesis eden Japonya, Çinin şimalini tamamen almak istiyor.

Bu emperiyalist siyasetin tecrübe mahiyetinde bir tezahürünü, birkaç gün evvel Mançuko şimalinde, Sovyet hududunda gördük. Mançuko - Sovyet Rusya sınırını teşkil eden Amur nehrindeki adacıkları Japonlar işgal etmek istediler, Sovyet hükûmeti şiddetli mukavemet gösterdi, Japonlar ileri gitmediler, meselenin sulh yolu ile halli kabul edildi.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Necmeddin Sadak

İthalât serbestîsi kararnamesi çıktı

Yeni kararname temmuzun on beşinden itibaren tatbik edilecektir

Ankara 13 (Telefonla) — İthalât serbestisi kararnamesi bu sabah resmî gazetede intişar etmiştir. Kararname 15 temmuz 1937 tarihinden itibaren tatbik edilecektir. Kararname hükümleri şudur:

Madde 1 — Türkiyenin müstemirren ve kayde değer nisbetlerde aktif kaldığı ve Türkiye ihracatını müteessir eden hiçbir nevi hususî takyid koymamış memleketlerden ithalât, Türk kanunları hükümleri dahilinde serbesttir. Bu memleketlerin isimleri ilişik 1 sayılı listede yazılıdır ki, bu memleketler Birleşik Amerika cumhuriyetleri, Mısır, Suriye ve Filistindir.

Bu listede, icabında İktisat vekâletinin teklifi üzerine tadilât yapılabilecektir.

Madde 2 — Türkiye ile ithalât ve ihracat arasında, Türkiye lehinde yüzde yirmiden aşağı olmamak üzere bir fark yüzdesi kayıtlı klering veya benzeri bir tediye anlaşması yapmış olan memleketlerden vaki olacak her nevi ithalât Türk kanunları hükümleri dahilinde serbesttir. İcabında Maliye ve İktisat vekâletlerinin teklifi üzerine yukarıda yazılı asgarî nisbet değişebilir.

Madde 3 — Anlaşmalarında ithalât ve ihracat arasında Türkiye lehine 2 nci maddede yazılı asgarî hadden aşağı bir fark yüzdesi kaydı mevcut olan veya böyle bir fark yüzdesi kaydı hiç bulunmıyan memleketlerden vaki olacak ithalât bu memleketlerin klering veya benzeri anlaşmaları hükümleri dahilinde yapılır.

Madde 4 — Birinci, ikinci ve üçüncü maddelerin hükümlerinden istifade etmiyen memleketlerden birine vaki olacak ihracat mukabilinde bu memleketlerden birinden F. O. B. kıymetli ihracatın F. O. B. kıymetine müsavi ithalât veya bu memleketlerden birinden vaki olacak ithalât mukabilinde yine bu memleketlerden birine, F. O. B. kıymeti ithalâtın F. O. B. kıymetine müsavi ihracat yapılabilir.

İhracattan önce ithalât yapılmak istenildiği takdirde mevzuubahis malların ithaline bedelleri Türk lirası olarak veya asgarî 3 milyon lira sermayeli millî bir bankadan alınmış ayni kıy-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Dikkatler:

Aşı kâfi değildir!

İstanbul dışı karilerimizden özür dileriz: Bu son iki senede sinekten şikâyet yazılarile o derece gazete sütunları doldu ki, Türk edebiyatında başlı başına bir sinek literatürü doğdu dense sezadır! Fakat neylersiniz: Burada oturuyoruz. Başımızın etrafında bir sinek ordusudur dolaşıyor. Her an bize «Yazın bizi! Yazın bizi!» diye ihtarda bulunuyor.

Bir refikimiz «Sinek 1 numaralı halk düşmanı ilân edilsin!» demişti; haklıdır. Sıhhiye vekili, tifonun belli başlı sebepleri arasında sineği de saydı; o da haklıdır. Gazetemizde bir muharrir arkadaşımız, beynelmilel bir haşeratçılar konferansının İstanbula davet edilmesini, derdimize bari onun deva bulmasını istedi; keza, o da yerden göğe kadar haklıdır.

Tifoya karşı aşılanmak, sıtmaya karşı kinin yutmak elbet kâfi değildir. Bunları kökünden kurutmak lâzımdır. Zira bütün İstanbul halkının aşılandığını bile farzetseniz Anadoludan, Trakyadan, ecnebi memleketlerden İstanbula günde kaç kişi geliyor? Bunları, hududumuzda mı aşılıyacağız? Şehrimizden gidenler de başka yerlerde nâkil vazifesini görmüyor mu?

Sineği tetebbü etmek, onun sürfelerinin gelecek sene böyle trilyonlarla açılmasına mani olmak için hiç bir fedakârlıktan, hiç bir masraftan kaçmamalıyız!

« *Çocuklar arasında..* » Mükâfatlı anketimizin neticesi

Mükâfatlı ankette kazananların listesini yarınki nüshamızda okuyunuz..

Pekin civarında yeniden muharebe başladı

Iki taraf ta asker gönderiyor vaziyet çok gergin

Londra 13 — Röyterin istihbaratına göre Pekin civarında muharebeler yeniden başlamıştır. Çinliler, Japonları dün imzalanan mütareke hükümlerini bozmakla itham ediyorlar.

Hong-Kong 13 (A.A.) — Formos'da bulunan bir kaç Japon harb gemisi Japon menfaatlerinin himayesini temin etmek üzere cenubî Çin limanlarına hareket etmek emrini almışlardır. Gemilerden iki tanesi Amoy'e gelerek biri Swatow'da diğeri de Foochow'da demirlemişlerdir.

Bu üç limanda Japonlara karşı şiddetli bir kin beslendiği bildirilmektedir.

Londra Çin sefaretinin bir tebliği

Londra 13 — Çin sefareti neşrettiği bir tebliğde, şimalî Çinde cereyan eden hâdiseleri şu suretle anlatıyor: «Son günlerde Liu-Kiauou-Tchéou'da cereyan eden hâdiseler, Japonların şimalî Çindeki hareketlerinin kasd ve taammüd ile yapıldığını ve Çini ikin-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Gönüllü Çin kadın askerlerinden bir kısmı

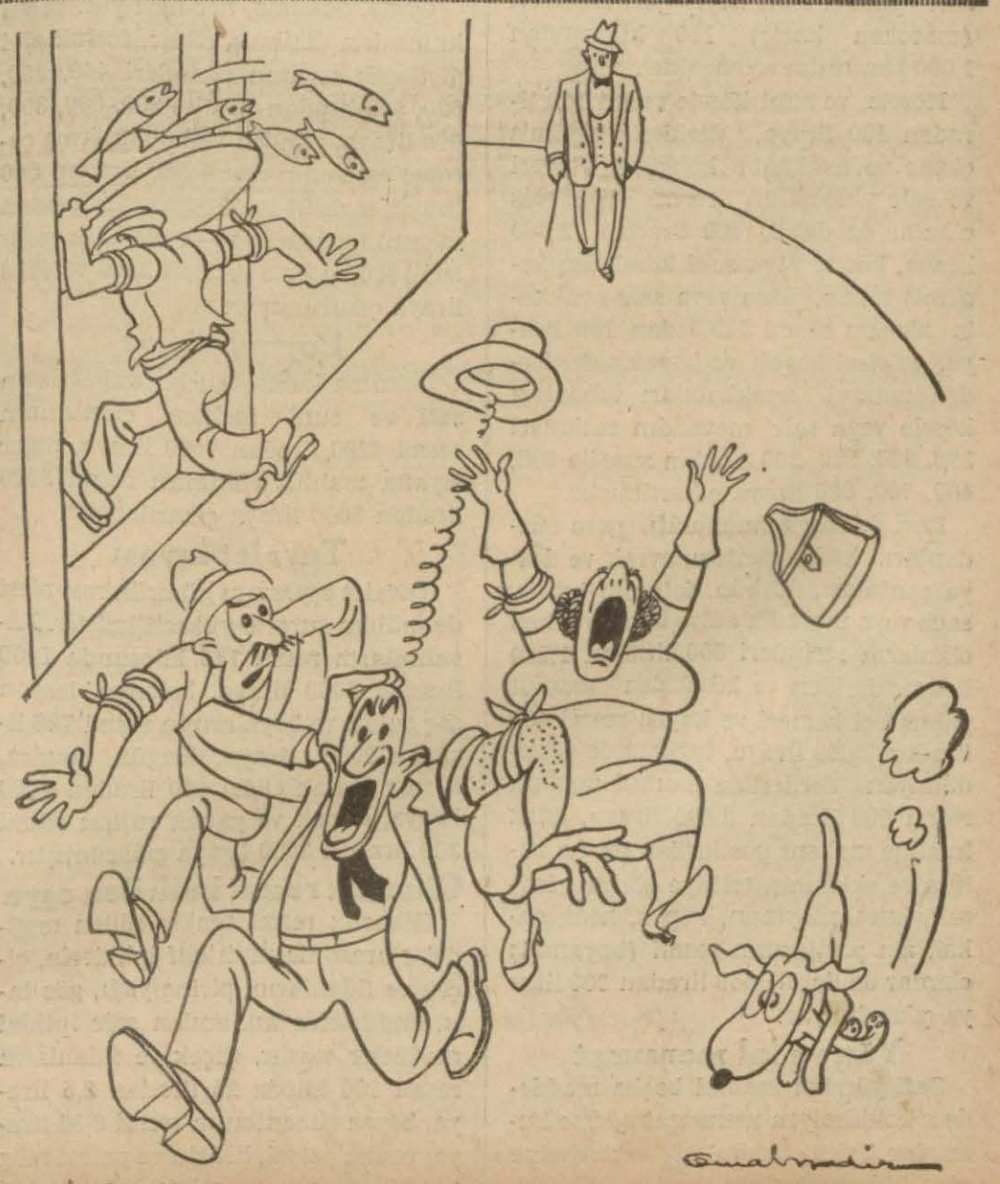

— İmdaaat!.. Aşısız adam geliyor!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Hatayda yeni rejim dün ilân edildi

Kont dö Martel bu münasebetle mühim bir nutuk irad etti

Antakya 13 — Fransanın Suriye fevkalâde komiseri Kont dö Martel tayyare ile İskenderun ve Antakyaya geldi ve bugün Hatayın istiklâlini ilân etti. Bu münasebetle her taraf donanmıştı. Evler çiçeklerle süslenmişti. Halk sokaklara, meydanlara dökülmüştü. Herkes sevinç içinde idi.

Verilen resmî ziyafeti müteakip Kont dö Martel Hatayın yeni rejimini ilân etti. Yeni rejim sonsuz sevinçle karşılandı. Herkes bayram yapıyor.

Antakya 14 (Akşam) — Buraya gelen Suriye Fransız fevkalâde komiseri Kont dö Martel mühim bir nutuk irad etmiştir. Bu nutkunda demiştir ki:

«Sancak, Türkiye ile Suriye arasında sulhu kuvvetlendirecek bir unsur olacaktır. Türk ricali, Türkiye ile Suriye arasında dostluk teessüsüne mâni olacak hiç bir sebep olmadığını söylemiştir. Fransa bu teminattan çok memnundur.»

Kont dö Martelin nutku şiddetle alkışlanmıştır.

Deri mamûlâtı, yün, ipek kumaşların şark halılarının, tuvalet eşyasının gümrük resimleri ne kadar arttırıldı?

Çiçek ve fidanların, beyaz çimentonun, petrol ve benzin ile işliyen motörlerin resimleri indirildi

Ankara 14 (Telefonla) — Genel ithalât rejimi kararnamesine bağlı 3 numaralı listede gümrük resmi tezyid ve tenkis edilen ithalât maddeleri gümrük tarife numaralarile ve alınmakta olan resimlerle alınacak olan yeni resimler tebarüz ettirilmiş olarak gösterilmiştir.

Deri mamulâtı

Gümrük resmi tezyid edilen maddeleri yazıyoruz:

Deri mamulâtı, işlenmiş, dabağlanmış ve boyanmış her renkte videla, vaketa ve telâtin denilen derilerin yüz kilogramının resmi 248 liradan 500 liraya, dabağlanmış ve boyanmış her renkte sair deriler 150 liradan 500 liraya çıkarılmıştır. Koyun, keçi, oğlak, fok, timsah, yılan derilerinin (eldiven için kesilmiş olanlar da dahil) 100 kilosunun resmi 1000 liradan 1500 liraya çıkarılmıştır. Ancak her desimetre murabbaı dört buçuk gramdan yukarı olan keçi glaselerinden (maroken hariç) 100 kilosundan 1,000 lira resim alınacaktır.

Kösele ve sunî kösele resmi 100 liradan 130 liraya, deriden biçilmiş çizme ve ayakkabı konçları, yüzleri ve sair aksamının resmi (biçilmiş olanlar da dahil) 400 liradan 2,000 liraya, kösele veya sunî köseleden kesilmiş taban, ökçe veya sair ayakkabı aksamı resmi 122,5 dan 150 liraya, yüzleri boyalı ve boyasız derilerden mamul ayakkabıları tabanları kösele veya sair mevaddın resimleri 320, 260, 520, 360 liradan sıra ile 600, 400, 700, 500 liraya çıkarılmıştır.

Deri ve kösele mamulâtı, para cüzdanları, kadın çantası, evrak ve dosya çantaları, dürbün, fotograf kılıfları sade veya mevaddı adiye ile mürekkep olanların resimleri 800 liradan 1,200 liraya, deriden ve köseleden mamul yalnız bel kemeri ve kayışı resmi 455 liradan 2,000 liraya, tarifelerde zikredilmiyen derilerden mamul eşyanın resmi 600 liradan 2,000 liraya, kürk imaline mahsus postlardan parça, tulum ve eklenmiş, terbiye görmüş tavşan, kurt, maymun, köpek, kedi, çakal, ayı postlarının resmi (boyanmış olanlar da dahil) 450 liradan 800 liraya çıkarılmıştır.

Yün ve kıl mensucat

Safi yünden mamul başka maddede zikredilmiyen mensucat (örme kumaşlar dahil) resimleri sıkletlerine göre 540 ve dört yüz liradan 850, 800, 700, 600 liraya çıkarılmıştır.

sucatın metre murabbaı sıkleti 200 grama kadar olanların resmi 315 liradan 800 liraya, 201 - 300 grama kadar olanların 750 liraya, 301 - 420 grama kadar olanların 650 liraya, 421 - 600 grama kadar olanların da resimleri 550 liraya çıkarılmıştır.

İpekten gayri mevaddı lifiye ve madeniye ile işlemeli veya yapıştırmalı olanların resimleri ise340 liradan 850 liraya çıkarılmıştır.

Şark halıları gümrük resimleri

Şark halılarının gümrük resimleri esasla surette arttırılmıştır. Metre murabbaı sıkleti 2,5 kiloya kadar olan şark halısının 100 kilosu 550 lira, bu sıkletten ağır olanların 100 kilosu 350 lira resme tabi tutulmuştur.

Metre murabbaı sıkleti 130 kiladan ağır olup top halinde gelen kese ve keseci mamulâtının boyasızlarına 500 lira, boyalılarına 550 lira resim konmuştur.

Örme, dokuma, her nevi yün ve kıl kumaştan dikilmiş, elbise, tozluk gibi giyilecek eşyanın resimleri 440, 800, 520, 500 liradan sıra ile 800, 900, 800, 600 liraya, yünden ve kıldan örme çorapçı eşyasının resmi 560 liradan 600 liraya, mahlût ipek veya sunî ipekten mamul mensucat ve kurdelânın resimleri 1500 ve 2400 liradan 3500 ve 4700 liraya çıkarılmıştır.

Boyunbağılar

Dokuma kumaştan boyunbağıların safi ve sunî ipekten olanlarının resmi 4200 liradan 7000 liraya, diğer elyafla mahlût olanların resmi 3000 liradan 5000 liraya çıkarılmıştır.

Tuvalet eşyası

Tuvalet eşyasının gümrük resimleri de mühim surette yükseltilmiştir. Lâvantaların resmi 100 kilosunda 1000 liradan 3000 liraya, kolonya, losyon saç suları ve boyalarının resmi 720 liradan 2500 liraya, düzgün, pudra, sürme tırnak cilâsı 650 liradan 2000 liraya, dudak ve yanak rujları resmi 300 liradan 3000 liraya çıkarılmıştır.

Gümrük resmi indirilen eşya

Gümrük resmi tenkis edilen maddeler arasında muhtelif ipliklerin, çiçek ve fidanların, pirinç yağı, göz taşı, endüstride kullanılan sair iptidaî maddeler vardır. Çiçek ve fidanların resmi 100 kiloda 25 liradan 2,5 liraya, beyaz çimentonun resmi 0,30 liraya, yalnız petrol, benzin ve petrol müştekatile işliyen motörlerin resimleri 30 liradan 10 liraya indirilmiştir.

Iktisad Vekili

İzmire gitti, Nazilli ve Kuşadasına da geçecek

Ankara 13 (Telefon) — İkisad Vekili B. Celâl Bayar bugün İzmire gitmiştir. B. Celâl Bayar İzmirdeki tedkiklerini bitirdikten sonra Kuşadasına da geçecek ve oradaki yağ fabrikasını da görecektir. İktisad Vekili Nazilli basma fabrikasını görmek üzere Nazilliye de gidecektir.

B. Celâl Bayarın dört gün kadar devam edecek bu seyahatten sonra İstnabula gitmesi muhtemeldir.

Bir vagon tutuştu, ateş çabuk söndürüldü

Ankara 14 — Dün Çetinkaya istasyonundan saat 11,45 de hareket eden tren İncesu köprüsünden geçerken vagonlardan biri tutuşmuş, tren Yenişehir istasyonunda durdurularak itfaiyeye haber verilmiştir. İtfaiyenin gayretile ateş büyümeden söndürülmüştür.

Londra büyük elçimiz geldi

Londra büyük elçimiz B. Fethi Okyar dün akşam Romanya vapurile şehrimize gelmiş, Floryada deniz köşküne giderek Atatürke tazimlerini sunmuştur.

Yeni paralar

100 ve 500 liralıklar yakında geliyor

Ankara 13 — Londrada 100 ve 500 liralık yeni paralarımızın basılması bitmiştir. Bu paralar, yakında getirilerek sürüme çıkarılacaktır.

Merkez bankası bir, beş, on, elli, bin liralıkların yeni bir şekilde basılması için bir anlaşma yapmıştır. Bu paraların basılması da eylûle kadar bitecektir.

Yeni paralarımız, dolar şeklinde, yani dar ve uzun olacak ve daha iyi bir kâğıda basılacaktır. Paraların üstünde Atatürkün, arkasında da Cumhuriyet devrinin büyük eserlerinden birinin resmi bulunacaktır.

Cebrailin karısı, iki oğlu ve gelinlerile dehalet etti

Elâziz 13 — Mevkuf sergerdelerden Cebrailin karısı, iki oğlu ve gelinlerile dehalet etmişlerdir.

Millî takım namzetleri

Moda kampına davet edilen futbolcüler

K. S. T. İstanbul Futbol ajanlığından: Belgradda Yugoslavya takımı ile yapılacak millî ve temsilî maçlar için millî takım kadrosuna seçilen oyuncuları hazırlamak üzere futbol federasyonu Modada bir kamp açmıştır.

İsimleri aşağıda yazılı oyuncuların 14/7/937 akşamından itibaren bu kampta bulunabilmek için ajanlığımıza müracaatları rica olunur:

Cihad, Hüsameddin, Yaşar, Faruk, Fikret, Esad, M. Reşad, Rıza, Eşfak, Salim, Niyazi, Rasih, Salâhaddin, Rebii, Hüsnü, Hakkı.

İki dolandırıcı yakalandı

Yeniköyde oturan Halim ile Kerim adında iki arkadaş bir define bulduklarını ve definedeki eski paraları ucuzca satabileceklerini Rumelikavağında balıkçı Aliye söylemişler ve pazarlığa girişmişlerdir. Nihayet 500 liraya paraların satılması kararlaştırılmıştır.

Muayyen günde Ali 500 lira ile Yeniköyde Tepeüstündeki radevu yerine gitmiştir. Biraz sonra Halim ve Kerim de Galatada yaptırdıkları paraya benzer bakır külçelerile gelmişlerdir.

Tamam bakırlar verilip 500 lira alındığı sırada kendilerini takip eden polisler iki ahbabı yakalamışlardır.

Hafif bir zelzele

İstanbul 13 (A.A.) — Rasathaneden tebliğ edilmiştir: 12 temmuz 937 pazartesi günü saat 14 ü 16 dakika 40 saniye geçe hafif bir zelzele kaydedilmiştir. Bu zelzelenin merkez üstünün İstanbuldan mesafesi 270 kilometre tahmin edilmiştir.

Türk - Sovyet dostluğu beynelmilel sahada müessir ve mühim âmildir

Sovyet matbuatı vekillerimizin Moskovayı ziyaretleri münasebetile hararetli makaleler yazıyorlar

Moskova 13 (A.A.) — Sovyet matbuatı, Türkiye Hariciye vekili Rüştü Aras ile Dahiliye vekili Şükrü Kayanın Moskovayı ziyaretine sayfalarında geniş bir yer ayırmaktadır.

İzvestiya gazetesi, B. Rüştü Aras ve B. Şükrü Kayanın resimlerini ve tercemeyi hallerini neşrediyor ve başmakalesinde de şöyle diyor:

Türkiyenin bu mümtaz siyaset adamlarının Sovyet Rusya hükûmet merkezine gelişleri iki memleket arasında anane halini alan dostluğun yeni bir tezahürüdür. Hakikaten sulhçu olan birçok devletler bu dostlukta iyi komşuluk münasebetlerinin bir nümunesini görmekte tamamile haklıdırlar. Sovyet - Türk dostluğu, siyasetleri sulh ve mütekabil hürmet azmine istinad eden memleketler arasında münasebatın nasıl inkişaf ettiğini ve resanet bulunduğunu göstermek itibarile mükemmel bir misal teşkil eder.

Bu gazete, Türk - Sovyet dostluğunun devamlılığını ve istikrarını ehemmiyetle kaydettikten sonra şöyle devam ediyor:

«Sovyetler birliği ve Türkiye beynelmilel siyasetin en mühim meseleleri hakkında sıkı bir temas idame ediyorlar. Milletler cemiyeti konseyinde çıkan birçok meselelerde de iki memleket mümessilleri kendi istiklâl ve emniyetleri ve ayni zamanda kollektif emniyet prensibi kaygısı ile hareket ederek beraberce çalışıyorlar. Türk - Sovyet teşriki mesaisi beynelmilel sahada müessir ve mühim bir âmildir.»

İzvestiya, Faşist memleketlerin kendi memleketlerinde yarattıkları çıkmazdan kurtulmak için bir dünya harbi çıkarmak yolundaki gayretlerini mevzuubahis ederek diyor ki:

«Bu şerait altında hakikî sulh taraftarlarına düşen vazife buna şiddetle karşı koymaktır. Binaen aleyh, Sovyetler birliği ile Türkiyenin - yalnız kendi aralarında her türlü tecavüz plânlarından âri - hakikî bir dostluk kurmakla kalmayıp müşterek gayretlerle bütün milletler arasında sulhun muhafazasına çalışmakta bulunmalarının ne kadar mühim bir rol oynadığı kolayca anlaşılır. Beynelmilel siyasetin mühim âmili olan Sovyet - Türk dostluğu Türkiyenin siyasî ve iktisadî istiklâlinin gittikçe artan resaneti ve Sovyetler birliğinin de iktisadî ve millî müdafaa kudretinin artması nisbetinde kuvvet bulmaktadır. İki memleket zimamdarları arasındaki temaslar Türkiye ile Sovyet birliğinin karşılıklı bağlarını ve biribirlerini daha iyi anlamalarını ve keza Türk - Sovyet dostluğunu inkişaf ettireceğine şüphe yoktur.»

Sovyet tayyaresi Kutbu aştı

Bugün Amerikada karaya inmesi bekleniyor

San Fransisko 14 — Sovyet tayyaresinin bugün saat 11 ile 12 arasında karaya inmesi bekleniyor.

Sattle 13 (A.A.) — Bu sabah saat 7,20 de (İngiliz saati) Sovyet tayyarecileri telsizle şu haberi göndermişlerdir:

«Kutbun 1,000 kilometre ilersinde bulunuyoruz. Herşey yolunda gidiyor.»

San-Fransisko 13 — Sovyet tayyaresi kutup noktasını geçmiştir. Amerikaya doğru yoluna devam etmektedir. Tayyare saatte 160 kilometre süratle yol alıyor. Kutup noktasını 2700 metre yüksekten geçmiştir. Sıcaklık sıfırın altında 8 derece idi. İlerisini görmenin güçlüğüne rağmen tayyare yoluna devam etmektedir.

Almanya - Avusturya arasında yeni ihtilâf

Avusturya Almanyanın tekliflerini reddetmiş

Paris 13 — Oeuvre gazetesinin yazdığına göre, 11 haziran 936 tarihli Alman - Avusturya itilâfının tatbiki için teşekkül eden Alman - Avusturya komitesinde Avusturyalılar, Almanların ültimatom tarzındaki şu tekliflerini reddetmişlerdir:

1 — Nazilerin Şuşnig kabinesine iştirâkleri,

2 — Naziler aleyhindeki kanunların iptali ve Nazilerin affa mazhar olmaları.

3 — Avusturya gazetelerinde Hitler aleyhinde yazılar çıkmasının men'i.

4 — Bütün Alman gazetelerinin Avusturyaya kabulü.

Oeuvre gazetesi, Avusturyanın azimkâr vaziyeti karşısında Von Papenin Hitlere daha mutedil davranılmasını tavsiye ederek hâdisatı tacil etmenin doğru olmıyacağını söylediğini iddia etmekte ve Hitlerin bunun üzerine İspanya harbi bitinciye kadar orta Avrupada her türlü hareketlerden içtinap etmeğe karar verdiğini ilâve eylemektedir.

M. Mussolini Rodosu ziyaret edecek

Ziyaretin sonbaharda yapılması muhtemelmiş

Daily Telegrafın Roma muhabiri bildiriyor: Sinyor Mussolini «On iki ada günü» namı altında Romada muazzam bir nümayiş hazırlamaktadır.

Bu münasebetle On iki adanın sekenesini temsil eden heyetler Romaya gelecektir. Bu heyetler İtalyan idaresinden gördükleri faydalardan dolayı B. Mussoliniye teşekkür ve Faşist devlete sadakatlerini beyan edeceklerdir.

Rodos valisinin riyaset edeceği müntahab bir heyet, Mussoliniyi On iki adayı ziyarete davetedecektir.

B. Mussolini ihtimal son baharda Rodosu ziyaret edecektir. Bu ziyaret, geçen martta Trablusgarba yapılan seyahat gibi muazzam bir zafer alayı şeklini alacaktır.

Amerikada sıcaklar

Binlerce kişiyi güneş çarptı

Nev-York 13 (A.A.) — Sıcaklar devam etmektedir. Ölenlerin miktarı 341 i bulmuştur. Bundan maada yüzlerce kişi suda boğulmuş ve binlerce kişiyi güneş çarpmıştır.

Dün yağan şiddetli bir yağmur neticesinde ortalık biraz serinlemiş ise de hava rasad istasyonlarının verdikleri malûmata nazaran sıcaklar devam edecektir.

Belçika kabinesi istifa etti

Kral İstifayı kabul etmedi

Brüksel 13 (A.A.) — Van Zeeland krala kabinenin istifasını vermiştir. Kral bu istifayı şimdiki ahval ve şerait dahilinde kabul edemiyeceğini bildirmiştir. Yalnız Adliye Nezaretine Laveleye'nin yerine başka bir nazır gelecektir.

General Seyfi

Gümrük muhafaza kumandanı general Syfi dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA:

Sükûtîlere, lâfı anlaşılmıyanlara dair..

Muharrir olmasaydım, değil yazı yazmak, ağzımı açıp konuşmazdım bile... Susardım... Ciddî ciddî, vakur vakur susardım... Sanki avurtlarımı avuç avuç inci ile doldurmuşum da şayed dudaklarımı azıcık kıpırdatırsam mücevherlerimin dökülecğinden, saçılacağından korkuyormuşum gibi:

— ....

Susardım....

Fakat asıl mesele, şekil ve şemailde... Ense kulak yerinde bir zati muhteremsem büsbütün yaşadımdı o zaman... Kim bilir kimim, neyim sanırlardı beni...

— ...

« — Susuyor... Bir bildiği, bir düşündüğü vardır elbette... Mütalâasını en son olarak dermeyan buyuracak... Nasıl da dinliyor... Aman yanında bir pot kırmıyalım... Zira maazallah cehlimizi anlarsa... Onu yüksek bir mevkie getirelim... Hem bu, bize hücum etmemesi için bir hakkı sükût olur!» derlerdi.

Sükût etmek suretile hayattaki, cemiyetteki aslan payını alan nice nice insanlar vardır... Doğru: Çok söyleyip te pek iyi söyliyenler gene en birinci mevkideler... Fakat muhakkak ki, onların hemen yanıbaşlarında, yamaçlarında, hiç söylemiyen, Sfenks gibi susanlar gelir... Konuşup epeyce makûl, mantıkî, normal fikirlerini dermeyan edenler, mutlaka ki sükûtîlerden bir kaç, hâttâ bir nice derece aşağıda mevki tutmak mecburiyetindedirler.

Ah, ben, çoktan şu sırra eriştim; susacağım... Bilgiç bilgiç, arif arif susacağım amma, söyledim ya, meslek meslek değil yoksa... Muharrirlik!... Kabil olamıyor...

***

Bununla beraber, muharrirlikte de sükûtîler ve lâfazanlar yok değildir... Onların bile birinci fasîlesi kârlı, ikinciler zararlıdır.

Sükûtîlerin birinci plânında şairler, yüksek edipler gelir. Her birinin eseri Alfabe, cüzü kadar bile yokken izzet, ikram, itibar, yüksek mevki onlardadır. Diyeceksiniz ki:

— Gene birşey söylemişler ya...

Fakat bakalım, söylemişler de anlaşılmış mı dedikleri? Hangi birinci çeşid şairin şiirindeki manâ, batmından dışarı çıkmıştır? Biçare Necdet Rüştünün, İmsetin şiirleri, pırıl pırıl, apaydınlık ve vazıh da ne kazanmışlar bunlar sanki?... Halbuki müphem, vuzuhsuz, manâsız bir kaç mısra geveleyenler, edebiyat tarihindeki tahtlarına kurulmuşlardır... Yalnız nazımda değil, nesirde de öyle: Sahibine en yüksek mevkii temin eden, «olduğundan» , «bulduğundan» gibi başmakalelerin en çetrefilli, en kılçıklısı değil midir?...

Okuyacaklar; efkârı umumiyede şöyle bir fikir hasıl olacak:

« — Büyük adam galiba... Bir lâf etti ki anlayamadık bile...» diye düşünecekler; ve sonra, yüksek sesle, diğer anlamıyanlara nisbet verir gibi:

— Yaman yazıyor, doğrusu! - diye hüküm yürütecekler; eş dost çatlatacaklar...

Yazık: Bari muharririn böylesi olabilseydim...

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

24 saatte 20 tifo vakası

Fatih ve Eminönü kazalarında mecburî aşı yapılacak

Son yirmi dört saat içinde şehrimizde 20 tifo vakası kaydedilmiştir.

Vilâyet Hıfzıssıhha meclisi dün vali muavini B. Hüdainin reisliği altında toplanmış ve şehrin umumî sıhhî vaziyeti ve tifonun seyirlerini tedkik etmiş, neticede tifonun en çok tesirini gösterdiği Fatih ve Eminönü kazaları içinde bütün halka mecburî tifo aşısı yapılmasına karar vermiştir.

Halkla temas eden kimselere de yapılan mecburî aşı ile şimdiye kadar ihtiyarî olarak aşılananlar 28446 kişidir.

Yangın başlangıcı

Üsküdarda Şemsipaşada Tütün İnhisar idaresinin yeni yaptırmakta olduğu bir binada dün yangın olmuştur. Ateş, binanın üst katında zift dökülmekte olduğu bir sırada ziftin parlamasile çıkmış, bir taraftan amele tarafından kum dökülmek, diğer taraftan da yetişen itfaiye tarafından su sıkılmak suretile söndürülmüştür.

Ucuz çimento

Fabrikalar satış için hazırlıklarını bitirdiler

Çimento fabrikaları 20 temmuzdan itibaren başlıyacak ucuz çimento satışı için hazırlıklarını bitirmişlerdir. Aslan çimento şirketinin Zeytinburnundaki yeni fabrikasının küşad resmi de yakında yapılacaktır. Fabrikaya ilâve edilen tesisat ve yeni fırınlar istihsal kabiliyetini artıracağından ucuzluk nisbetinde fazlalaşacak satışlara karşı şimdiden tedbirler alınmış demektir.

Son senelerde Nafıa işlerinin ve inşaatın fazlalaşması çimento sarfiyatını da artırmakadır. Çimento ucuzladığı için bu sarfiyatın daha çok fazlalaşacağı muhakkak görülmektedir.

Çimento fiatlerinin ucuzlaması şimdilik tahvilâta müsbet, menfi hiç bir tesir yapmamıştır. Fiatlerin indirileceği haberlerinin şuyuu esnasında tahvilâtın da bir mikdar düşeceği zannolunmuştu. Fakat bu zannın tamamen aksinin vukua geleceği anlaşılmakatdır.

Çünkü çimento ucuzlayınca sarfiyat artacak ve bu sürüm neticesi tahvilât üzerine de müsbet tesirler yaparak kuvvetli bir ihtimalle çimento tahvilâtı bir miktar daha yükselecektir.

Muallimlere mahsus tatil kursları

Muallimlere mahsus olan tatil kurslarından tarih ve coğrafya tatil kursu dün İstanbul 44 üncü mektepte erkek muallim mektebi müdürü B. Hâmid tarafından bir konferans verilmek suretile açılmıştır. Bundan sonra kursa dahil olan muallimler, öğleden sonra Ayasofya, Askerî ve Âsarı atika müzelerini gezmişler, bu müzelerdeki eserler etrafında tedkikat yapmışlardır.

Haklı şikâyetler

Kadıköy Kerbelâlıktan kurtulsun

Kadıköylü okuyucularımızdan birçok imzalı bir şikâyet mektubu aldık. Bu mektubun esaslarını hülâsa ediyoruz:

«Sayın vekil B. Ali Çetinkayanın himmetile yıllardanberi Kadıköyünü Kerbelâya döndüren Su şirketinden kurtulduk; bundan çok memnunuz. Ancak bu sıcak günlerde yine susuzluktan kıvranıyoruz: Musluklarda sıralı, sırasız sular kesiliyor. Yaz günlerinde su ihtiyacının ne demek olduğunu izaha hacet var mı? Kadıköy Su kumpanyasının tesisatı Belediyeye geçtiğine göre, artık Şirketin bu sakim idare tarzını da terketmek lâzım gelmez mi? Kadıköy gibi binlerce nüfusu barındıran bir semtin bu hayatî derdini alâkadarlara bildirmenizi rica ederiz.»

Biz, bu haklı mektuba bir şey ilâve etemeği lüzumsuz görüyoruz. Belediyenin ve diğer alâkadarların ehemmiyetle dikkatini çekeriz.

Limanda emniyet

Emekli bir kaptanın lüzum gördüğü tedbirler

Birkaç gün evvel Burgaz ve Kadıköy vapurlarının çarpışması üzerine gazetemize gelen emekli bir kaptan bu gibi hâdiselerin önüne geçmek için limanda şu tedbirlerin alınması zarurî olduğunu söylemiştir:

1 — Limanda gemiler gece yarısından sonraya kadar sefer yaptıkları için liman idaresi tarafından sahillerin tenvir edilmesi lâzımdır. Hâlâ sahillerin bazı mıntakalarında ışık bulunuyor, bazı mıntakaları da tamamen karanlıktır.

2 — Limanın ağzındaki iki büyük şamandıranın kaldırılması lâzımdır.

3 — Limanın içinden ve dışından gelen vapurlar Sarayburnu önünde biribirlerini görmeden birdenbire karşılaşırlar. Kaza ihtimal fazladır. Bunun için Sarayburnuna bir işaret istasyonu inşa edilmelidir.

4 — Boş şamandıralara fener talik edilmelidir.

5 — Şimdi limanda işliyen vapurların cesameti limanın büyüklüğü ile mütenasip değildir. Manevra güçtür. Daha küçük vapurlar işletilmesi icap eder.

Bir otomobil bir motosiklete çarptı

Şoför İzzetin idaresindeki otomobil, Maçkadan geçmekte iken B. Niyazinin bindiği bir motosiklete çarpmış ve yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Şoför İzzet yaklanmıştır.

Ankara treni Pendikte bir çocuğa çarptı

Ankaradan gelen ekspres treni dün Pendik istasyonuna yaklaştığı zaman Kâmil adında 3 yaşında bir çocuğa çarpmıştır. Çocuk ehemmiyetli surette yaralanmıştır.

Kediler hastalığa sebep oluyorlar

Süprüntüleri eşeliyerek mikropları dağıtıyorlar

Vali ve belediye reis vekili B. Şükrü, şehrin temizlik vaziyetini tedkik etmek üzere evvelki gece Şişliden Topkapı ve Edirnekapıya kadar bütün semtleri caddeleri ve yan sokakları da gezmek surtile teftiş etmiştir.

Bundan başka bir gazetede Şişlide Hacımansur, diğer bir gazetede de Şişlide (Hanımefendi) sokaklarında temizliğe riayet edilmediği hakkında çıkan iki şikâyet yazısı üzerinde belediye reis vekili bizzat mahaline giderek vaziyeti görmüş ve icab eden temizliğin yapılmasını emretmiştir.

İstanbulun temizliğine dikkat edildiği bugünlerde mağazalardan, binalardan sokaklara konulan çöp kapları veyahut yolda süpürücülerin topladıkları çöpler, gece saat ikiden sonra geçen çöp arabaları tarafından kaldırılmaktadır. Bu çöp yığınları, geceleri mahalledeki kediler tarafından eşelenerek etrafa dağıtılmaktadır. Bundan başka bu kediler, bu mikrop yığınından aldıkları birçok mikropları evlere taşımakta, insanlara sirayet ettirmektedirler.

Belediyenin her türlü hastalığa vesile veren bu kedi meselesine icab eden katî tedbirleri alması zamanı gelmiş ve geçmiştir.

Belediye fen heyeti müdürü Elâzize gitti

Belediye fen heyeti müdürü B. Hüsnü bir ticaret dâvasında ehli vukuftan olduğu için on gün mezuniyet alarak Elâzize gitmiştir. B. Hüsnü pazartesi veyahut salı günü şehrimize dönecektir.

Yolcu salonu

İnşaata ancak bir ay sonra başlanacak

Galata yolcu salonu esas projesinin hazırlanmasına bir taraftan devam olunurken, bir taraftan da müstakbel salonun temel kazıkları üzerinde mimarlar müzakerelerde bulunuyorlar. Çünkü bina Galata rıhtımına yakın bir sahaya yapılacağı cihetle deniz suyuna tesadüf olunmuştur. Bu münasebetle kazıkların tutturulması biraz güç olacaktır. Müzakereler neticesinde bu hususta bir hal şekli tesbit olunacaktır.

Diğer taraftan, projenin hazırlanması da ay sonunu bulacaktır. Bütün bu sebepler dolayısile yolcu salonu inşaatına ancak bir ay sonra başlanabileceği tahmin edilmektedir. Yeni salon sonbahara yetiştirilemiyecektir. Bununla beraber kış ortasında binanın tamamen hazır bulunacağı kuvvetle zannolunuyor.

Bakırköy cinayeti tahkikatı bitti

Bundan bir müddet evvel Bakırköy Emrazı akliye hastanesinde bir cinayet işlenmiş ve kaldırımcı Arnavud Hüseyin, Eliza Niyego isminde bir Musevî kızını öldüren ve yine akıl hastalığından dolayı tedavi altında bulunan Ratip paşa zade Osman Ratibi tabanca ile öldürmüştü.

Bu cinayetin vuku şekli hakkında yapılan tahkikat bitirilmiştir. Hüseyin hastanede bulunmaktadır. Hastalığı had bir haldedir.

Terkos borusundaki arıza dün akşam tamir edildi

Eyüp civarında Terkosun büyük bir borusu patladığı için dün öğleden evvel İstanbul ve Beyoğlu tarafında Terkos suyu birdenbire kesilmiştir. Belediye Sular idaresi, boruyu tamir ettirmiş ve akşam üzeri şehre tekrar su vermek kabil olmuştur.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

I — Malatyada tesis edilecek Tütün Atölyesi binası ve müştemilâtı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

II — Keşif bedeli 360231,67 lira, muvakkat teminat 18160 liradır.

III — Eksiltme 3/VIII/937 tarihine rastlıyan salı günü saat 15 de Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname, keşifname, proje vesair münakasa evrakı 18,02 lira mukabilinde hergün İnhisarlar İnşaat Şubesinden ve Ankara Malatya Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Müteahhitlerin Nafıa Vekâletinin 937 senesi müteahhitlik vesikasını ve lâakal 200000 liralık bir binayı taahhüt etmiş bulunduklarına ve bizzat Mimar veya Mühendis veya yukarıdaki şeraiti haiz bir Mimar veya Mühendisle şerik olduklarına dair noterce musaddak vesaiki eksiltme gününden en az 3 gün evveline kadar İnhisarlar İnşaat Şubesine ibraz etmeleri ve eksiltmeye iştirâk edebileceklerine dair vesika almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubu, kanunî vesaik, şartname, keşifname vesair lüzumlu evrak ile eksiltmeye iştirâk vesikası ve muvakkat teminat akçesini ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır. (4158)

Bay Amcaya göre...

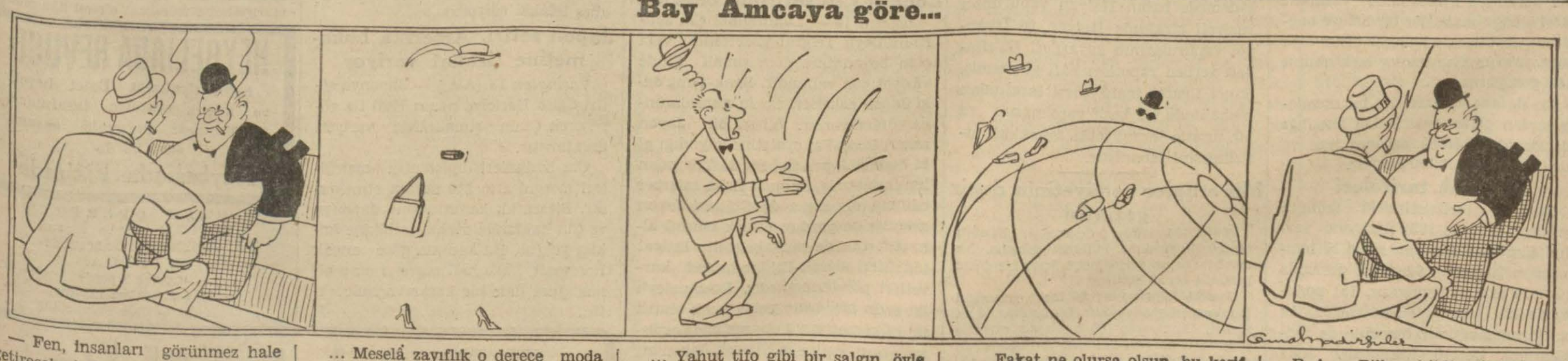

— Fen, insanları görünmez hale getirecekmiş bay Amca!... Ben böyle bir akıbeti fenden değil, zayıflık modasından, yahut bulaşık hastalıklardan beklerdim...

... Meselâ zayıflık o derece moda olacak ki, derdim, bazı aşırı tabiatlı kadınlar hava gibi görünmez bir hale gelecekler!...

... Yahut tifo gibi bir salgın, öyle şiddetlenecek ki beş dakika evvel elini sıktığımız adam beş dakika sonra görünmiyecek!...

... Fakat ne olursa olsun, bu keşif yeryüzünde büyük değişiklik yapacak!...

B. A. — Bilhassa iktisadî sistemleri alt üst edecek!...

— Ne gibi?...

B. A. — Veresiye muamele yapmıya, borç para vermeğe kimsede cesaret kalmıyacak!...

Iktisad vekilinin beyanatı

Bundan sonra eşyanın %90 ı serbes girecek

Yeni rejim münasebetile bir millî korunma komisyonu teşkil edildi

Ankara 13 (Telefonla) — İktisat vekili B. Celâl Bayar ithalât serbestisi kararnamesinin resmî gazetede neşri üzerine bu sabah saat on birde gazetecileri kabul ederek kararnamenin muhteviyatı hakkında uzun beyanatta bulunmuştur. İktisat vekili evvelâ ecnebî devletlerle ticarî münasebetlerimizden bahsederek demiştir ki:

— Haricî ticaretimizin seyri muhtelif safhalar arzeder. Bu safhaları muhtevi manzumeleri şöylece hulâsa edebiliriz:

1 — Başta kleringle bağlı bulunduğumuz memleketler gelir. Bu memleketlerin bizim ile alış verişleri lehimizde yüzde 20 - 25 döviz farkı bırakır. Maliyemiz, tediye muvazenesi dediğimiz bu farktan istifade eder. Bu memleketler bize seksen satarak 100 alırlar. Yani çok alıp az satarlar. Bu birinci manzumeyi teşkil eder.

2 — İkinci kısım yüzde yüz muvazeneye müsteniddir. Yani bizden aldıklarile sattıklarında hiç fark yoktur.

3 — Üçüncü manzumeye dahil olan memleketler de bizim aktif olduğumuz, yani nisbeten çok mal sattığımız memleketlerdir. Bunlarla ticarî münasebetlerimiz, karşılıklı serbest döviz esasına dayanıyor.

4 — Dördüncü manzumeye de bizim pasif olduğumuz, yani az satarak kendilerinden çok mal aldığımız memleketler dahildir. Bunlarla alış verişimizi döviz kararnamesi tanzim eder.

Birinci, ikinci, üçüncü manzumeye ait gruplarda prensip itibarile tadilât yapmıyoruz. Bunların kontenjan ve karşılıklı anlaşmalar ile ne gibi mallar ithal edecekleri tasrih edilmiştir.

Umumî rejim kontenjanı kalktı

Bir de umumî rejim şeklinde kontenjan vaziyeti vardı. Bundan her memleket istifade ediyordu. Bu, tamamen kalkmıştır. Kleringli memleketlerden her nevi mal, resimleri verilmek şartile bilâkaydü şart memleketimize girebilecektir. Bu manzumeye dahil alış verişimiz yüzde doksan raddesinde idi. Demek bugün neşredilen kararname ile ithalâtın yüzde doksanı serbes giriyor.

İkinci manzumeye dahil memleketlerle ticaretimiz

İkinci grupa dahil yani yüzde yüz muvazeneye müstenid memleketlerle yapılan anlaşmalara bağlı listeler devam ediyor ve edecektir.

Müddetlerii bittiği vakitte daima kendilerine geniş hareket etmek ve ithal edecekleri maddelerin miktarını çoğaltmak, tekrar müzakerelere başladığımızda bu esas dahilinde işlerimizi tanzim edeceğiz. Bunların içinden tediye muvazenesi bize müsait olanlar tabiî birinci grupa dahil olurlar ve serbest ithalât rejiminden bilâkaydü şart istifade ederler.

İkinci grupta bir tadilât yoktur. Serbest ithalât rejiminden istifade edeceklerdir. İthal tahdidi mevzubahis değildir. Dördüncü grupta yeni bir şekil görülecektir. Bu yeni kararnamenin dördüncü maddesinde yazılıdır. Merî olduğu maddeler bir listeye bağlanmıştır. Tüccara kolaylık olsun diye para yatırılmayıp banka mektubunu kâfi görüyoruz.

Bir de altı ay zarfında bu memleketlerden gelen mal bedeli karşılığı olarak çıkardığımız paranın irad ve kayıt usulü de kaldırılmıştır.

Gümrük tarifeleri

Gümrük tarifelerindeki tadilâta gelince; tarifede 1827 pozisyon vardır. Bugünkü kararname ile 15 temmuzdan itibaren 92 adedi üzerinde gümrük zammı yapıyoruz. 131 pozisyonda da gümrüğü azaltıyoruz. Az bir kısım maddeler üzerinde de tedkikatımız devam etmektedir. 1581 maddedeki gümrük resimlerinde bir değişiklik yoktur.

Zammettiğimiz resimlere ait maddeler memleket içinde yerli iptidaî maddeleri yetişen ve sanayii kurulan kısımlardır. Pamuklu, yünlü, trikotaj ve deri gibi sanat şubeleri bu kısma dahildir.

Fiatler yükselmiyecek

İktisad Vekili, gümrük tarifelerinde yapılan bu tadilin fiatleri yükseltmiyeceğini, eğer yükseltirse bunun sarih bir ihtikâr olacağını, çünkü fiatlerin yükselişine hiç bir sebep mevcut olmdıağını söylemiş ve demiştir ki:

«— Mütehassıs bürolarımız bu hususta teminat almışlardır. Fiatler yükselirse hükûmetin pençesi bu ihtikârı yapanların yakasına yıpaşacaktır.»

Vekil, memleket sanayiinin korunacağını ve dampinge karşı tedbir alınacağını söylemiş ve demiştir ki:

«— Sanayiimizi bunlarla hırpalamamak için tarife kanununda ötedenberi mevcut bir maddeyi daha sıkı tatbik edeceğiz. Ayni zamanda memleket sanayiini koruyacak tedbirleri de göz önünde tuttuk. Yeni kararnameyi tatbika geçtiğimiz gün bir (millî korunma komisyonu) teşkil edilmiştir.

Komisyon daimî surette bu mevzuda çalışacak, münasip göreceği tedbir ve kararları hükûmete arzedecek, hükûmet te derhal millete bildirerek millî ekonomi menfaatlerimizi koruyacaktır.

Teşviki sanayi muafiyeti

Önümüzdeki sene teşviki sanayi kanuna göre tanzim edilen muafiyet listesini formalite ağır ve suiismale müsait olduğundan kaldıracağız. Muafiyeti iptidaî maddelerin tamamile gümrüksüz geçmesi şekline tahsis etmek için Maliye Vekili arkadaşımla mutabık kaldık. Başvekilin de bu mevzuun ehemmiyeti nisbetinde çalışmaklığımız emrini vermiş bulunuyor.

Vaziyet ne şekilde?

Ben vaziyeti şöyle görüyorum: Bazı maddeler var ki gümrük resimleri neyse onunla giriyor. Yani tabiî hal avdet etmiştir. Bunların sayısı 1500 maddedir ki ekseriyeti teşkil eder. Bir kısmı üzerinde gümrük tenzilini kabul ediyoruz. 92 madde üzerinde resmi arttırıyoruz. Bu ihtiyatî tedbirdir. Düşünmeli ki bunların şimdiye kadar ithali memnu idi. Bunlara konulan gümrük fiatlerinin artmasına asla müessir olmıyacaktır. Bir, iki ve üçüncü grupa dahil memleketlerden her mal memlekete bilâ kaydü şart girecektir. Bunlardan sonra müstehlik için de faydalar konulmuş, tüccarlara kolaylıklar vazedilmiştir. Sanayiin korunması için hükûmetin attığı adımlar mahfuz tutulmuştur.»

İktisad Vekilinin beyanatında teşkilini haber verdiği millî korunma komisyonu, nakid işleri, ziraat işleri umum müdürlerile Türkofis reisinden ve sanayi tedkik heyeti namına bir zattan mürekkeptir.

Batan İtalyan vapuru

Liman reisliği, Çanakkaledeki müsademede batan İtalyan vapurunun vaziyeti etrafında İtalyan ve İspanyol vapurularının suvarileri tarafından verilen raporları kâfi görmemiş, ikinci ticaret mahkemesi tarafından mahallinde bir keşif yapılmasını ve bu suretle mesuliyetin tahakkuk ettirilmesini istemiştir.

Mürettipler cemiyetinin deniz gezintisi

«Türk Mürettibler Cemiyeti», hasılatı cemiyetin yardıma muhtaç âzasına ve emekdarlarına sarfedilmek üzere bir deniz gezintisi tertib etmiştir.

Gezinti ağustosun 28 inci cumartesi günü gecesi yapılacaktır. O gün saat 16 da Şirketi Hayriyenin 68 numaralı vapurile Köprüden hareket edilecek ve Boğaziçi ile Adalara gidilerek gece yarısına kadar eğlenilecektir.

Matbuat uğrunda gayret gösteren, bu fedakârlar menfaatine tertib edilen gezintiye cemiyet mensubininden başka bir çok kimselerin ve münevverlerin iştirâk edecekleri şüphesizdir.

İthalât serbestîsi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

mette kefalet mektubu ecnebî memleket ihracatçısı namına T. C. Merkez Bankasına yatırıldıktan sonra müsaade olunur. Bu tarzda ithal olunan malların bedelleri işbu madde hükümleri çerçevesine giren herhangi bir memlekete ve alâkadar ecnebî ihracatçısı nam ve hesabına ihraç edilecek malların bedellerinin Türkiyede tesviyesinde kullanılır. Bu madde hükümleri dairesinde ihraç edilecek mallara Türk ticaret ve sanayi odaları tarafından iki nüsha menşe şehadetnamesi verilir ve bu malların gönderildikleri memleketlere fiilen girdikleri bu menşe şehadetnamelerinden birinin o memleket gümrük idaresince damgalanması suretile tevsik olunur. Bu madde hükmüne tâbi memleketler menşeli olup Türkiye ile mevcut klering veya benzeri anlaşmalar yoluyla ödenmek şartile Türkiyeye satılacak malların ithaline müsaade olunur. Ancak, bu malların ithalinden evvel bedellerinin klering veya benzeri anlaşma yoluyla ödenmesine alâkadar kleringli veya benzeri anlaşmalı memleketin takas ofisi veya salâhiyetli makamlarınca müsaade olunduğu ithalâtçı tarafından tevsiki şarttır. Bu madde hükümlerine tâbi memleketlerden ithal olunabilecek mallar ilişik 2 sayılı listede gösterilmiştir. İcabında Vekâletin teklifi üzerine bu listede değişiklik yapılabilir.

Madde 5 — 1499 numaralı gümrük tarife kanununa bağlı tarifede yazılı numaralardan ilişik üç sayılı listede yazılı olanların gümrük resimleri 2294 numaralı kanunun birinci maddesi hükümlerine tevfikan değiştirilmiş ve mezkûr numaralara giren eşyadan alınacak tezyidli veya tensikli resim miktar ve şartları her numaranın hizasında gösterilmiştir.

Hususî kanunlar hükümlerine tabi olarak ithal edilen maddeler bu hükümler dairesinde veya bu kanunlara dayanılarak tanzim olunan kararname veya mukaveleler hükümleri dahilinde ithal olunur.

Madde 6 — Millî istihsalâtı korumak, teessüsünü temin ve damping gibi anormal tedbirlerden doğacak zararlardan vikaye etmek maksadile 2294 numaralı kanunun hükümleri dairesinde yapılacak gümrük tarife tadilâtı nisbetlerini tedkik etmek üzere İktisad vekâletinde vekâlet müsteşarının reisliği altında aşağıda yazılı âzadan mürekkep bir - Millî korunma komisyonu - teşkil olunmuştur:

Maliye vekâleti nakid işleri U. müdürü, Maliye vekâleti tedkik heyetinden bir âza, Ziraat vekâleti Ziraat U. müdürü, Gümrük ve İnhisarlar vekâleti ekonomik işler müdürü, İktisad vekâleti Türkofis reisi, İktisad vekâleti Sanayi U. müdürü.

Komisyon resen veya vaki olacak müracaatler üzerine gümrük tarife hadleri hakkında icabında mütehassıslarla alâkalı dairelerin mütalâasını almak suretile tedkikat yapar. Bu tedkikat neticesine göre İktisad vekâletinin teklifi üzerine gümrük tarife hadleri değiştirilebilir.

Madde 7 — Türkiyede çalışan yerli ve yabancı şirketlerin hariçte bulunan hissedarlarına ve tahvilât hamillerine ödeyecekleri dividant ve faiz karşılığı olarak ihraç edilecek mallar Millî korunma komisyonunca tayin edilir.

Madde 8 — Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki 11 sayılı kararnamenin 14 mayıs 1936 tarih ve 2/4579 sayılı kararname ile değiştirilen 32 nci maddesi ve 20 sonteşrin 1936 tarih ve 2/5605 sayılı genel ithalât rejimi kararnamesi mülgadır.

Muvakkat madde — Yukarıda yazılı 3 üncü madde hükümlerine tabi olan memleketler işbu karanamenin meriyete giriş tarihinden itibaren üç ay müddetle 20/11/1936 tarih ve 2/5605 sayılı genel ithalât rejimi kararı hükümlerinden istifadeye devam edeceklerdir.

Madde 9 — Bu karaname 15 temmuz 1937 tarihinden muteberdir.

Madde 10 — Bu karanamenin hükümleri İcra vekilleri heyetince yürütülür.

2 numaralı liste

Liste 2 — Jütten mamul çuval, sargılık kaba bez (Kanaviçe), Kobra, koku, palm, zencefil, karanfil, darçın vesair baharat, koku elyafı ve ipliği, jöt, siniral, manilâ, ağır deriler, çay, kakau tanesi (çekirdek), ham kavucuk, kalay, külçe, çubuk, tahta halinde, Rafya (bahçıvan sazı), pamuk ipliği, damızlık hayvanlar, tömbeki, kınakına ve kabuğu, ağaç kibrit çöpü, kebrako, Merinos yünü, Tapyoka, inci sedefi, hurma, ananas, zamkı arabî, günlük, gomalaka, Hindistan cevizi, küçük hindistan cevizi, demirhindi ve yaprağı, sebze, çiçek ve sair tohumlar, abanoz, mahun, Pelesenk, demirhindi ve sair ağaçlar, tük ağacı, hayvanat diş ve kemikleri, vanilya, yaş ağaç, fidan ve aşı kalemleri, tohumlar, kitap, mecmua, gazete ve katalog, konişmento, çek, kupon ve saire insulin, kreolin.

çüncü listede de gümrük resimleri tezyid edilen maddeler vardır.

Pekin civarında muharebe başladı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ci bir Mançuri hükûmetine çevirmeğe matuf bulunduğunu gösterir.»

Tebliğ şu suretle bitiyor:

«Çin hükûmeti, Tokyo hükûmeti nezdinde teşebbüslerde bulunarak vaziyeti müşkülleştirmemesini ve meselenin sulhen halline gayret etmesini istemiştir. Çin hükûmeti, büyük bir endişe ile hâdiselerin önüne geçmeğe mahallî mahiyetini muhafazaya çalışmakla beraber icabında her ne bahasına olursa olsun kendi toprağı üzerinde yeni mukasemelere ve hukuk hâkimiyetine yeni suikasdlara karşı sureti katiyede mukavemet etmeğe azmetmiştir.

Londra Çin sefirinin beyanatı

Londra 13 — Londradaki Çin sefirinin Deyli Telgraf gazetesine vaki olan beyanatına göre şimalî Çinde vaziyet çok vahimdir. Şank-Tung'daki Japon askerleri Pekin mıntakasında toplanıyorlar. Yirmi bin Japon askeri Feng-Fai eyaletine yayıldığı gibi beşinci Japon fırkası da Tokyodan hareket etmiş, onuncu fırka seferber edilmiş, donanma da Çindeki Japon askerlerine yardım etmek emrini almıştır. Çin de mukabeleten ihtiyat tedbirleri alarak Pekine imdad kuvvetleri göndermektedir. Binaenaleyh iki ordu biribirine yaklaşacak olursa iki hükûmeti arzu etmese bile çarpışmalarının önüne geçilemez. Japonlar, fevkalâde kuvvetli sevkülceyş mevzileri işgal ediyorlar, bu mevzilerden Çin imdad kuvvetlerinin Pekine yaklaşmalarını menedebilirler.

Nankin 13 (A.A.) — Japon maslahatgüzarı refakatinde Japon askerî ve deniz ataşeleri olduğu halde Çin Hariciye nazırı Vang-Şing-Hui'yi ziyaret etmiş ve kendisinden Çin hükûmeti ordularının harekâtı hakkında malûmat istemiştir.

Maslahatgüzar, Lukuşia hâdisesinin iyi bir şekilde kapanmasını güçleştirecek mahiyette Nankin tarafından yapılabilecek her türlü harekâta Japonyanın mukabele edeceğini bildirmiştir.

Çin Hariciye nazırı verdiği cevapta ezcümle şöyle demiştir:

«— Japon kıtaları Çinde serbesçe hareket ettiği bir sırada kıtalarımızın kendi topraklarımızda yaptığı hareketler hakkında malûmat istemeği abes telâkki ediyorum.»

Japon sefiri Amerika hükûmetine izahat veriyor

Vaşington 13 (A.A.) — Japonya sefiri Saito Hariciye nazırı Hull ile görüşerek Çinin şimalindeki vaziyeti anlatmıştır.

Çin hâdiseleri diplomatik mahfilleri meşgul etmekte devam etmektedir. Bitaraflık kanununun Japonya ve Çin hakkında derhal tatbikine imkân yoktur. Bu kanuna göre ancak Roosevelt, harb hali mevcud olup olmadığına dair bir karar verebilecektir..

Sovyet Rusyanın sulhseverliği

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Eğer geçen hafta, orada da bir harb başlamadı ise bunun bir sebebi, Sovyet Rusyanın Çin gibi, kolaylıkla düşman sayılacak bir devlet olmaması, Japonyanın, şiddetli mukavemet karşısında işin vehametini anlaması, ikinci ve mühim bir sebebi de Sovyet Rusyanın, hakkına ve kuvvetine güvenmekle beraber, son haddine kadar sulhü korumaya gayret etmesidir. Sulha hizmet, herşeyden önce ancak kuvvetine güvenmekle fayda verebileceği içindir ki, Sovyet - Japon hâdisesinin önü alınmıştır. Eğer böyle olmasaydı, Uzak Şarkta, bu iki büyük devlet arasında çıkacak silâhlı bir ihtilâfın sırf oraya münhasır kalmasına imkân olmıyacağı için, dünya siyaseti çok çetin bir imtihan geçirecekti. Amur nehri adaları hakkındaki iddiası tamamen haklı olan, kuvvetine en az herkes kadar emin olan Sovyet dostlarımızın bu hareket tarzını Japonyanın da takdir etmiş olması lâzımdır.

Necmeddin Sadak

TEPEBAŞI bahçesi

15 Temmuz Perşembe akşamı saat 22 de

SALTE

ve arkadaşlarının yeni

VARYETE TRUPU

ve havaî cambazlar

2 REXONS

ve uçan bisikletçi

BENJAMiNO

Çifte komikler

DUO DEVİLLE

En kuvvetli, hakikî ve fevkalâde uçan cambazlar

4 BANVARDS

ve diğer muhtelif 10 numero eğlenceleri başlıyor.

GEORGES JANOSSi

ve 10 ARKADAŞININ

Macar orkestrası,

En güzel sanatkâr kadınlarının iştirakile en güzel ve fevkalâde orkestra. Her gün saat 5 - 9 arasında bahçede Macar kadınları orkestrası tarafından KONSER

Meşrubat fiyatları mutedildir.

Suvarelerde meşrubat fiyatlarında tenzilât.

YENİ NEŞRİYAT

YAVRULARIMIZ

Kızılay cemiyeti tarafından «Yavrularımız» ismile ve çocukların doğumdan itibaren sıhhî bir surette büyütülmeleri ve annelerin vazifeleri hakkında çok faydalı malûmatı ihtiva eden bir eser neşredilmiştir.

Çok nefis bir şekilde tabedilmiş olan bu kitab çocuk büyütme fenninin en lüzumlu bilgilerini bir çok yazılar, grafikler ve güzel basılmış resimlerle anlatmaktadır. Çocuklarını sıhhî kaidelerle büyütmek mecburiyetinde olan annelere bu faydalı eserden birer tane edinmelerini tavsiye ederiz.

Çağırma

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbula geldiği anlaşılan İskilib C. Müddeiumumisi Tahsin Unurun acele memuriyetimize müracaat etmesi ilân olunur.

HEYBELiADA REVUSU

Şehir tiyatrosu Balet heyeti ve küçük orkestra tarafından 15 Temmuz perşembe akşamı saat 22 de

Heybeliada Plâjında

HALK OPERETİ

15/7/937 Perşembe akşamı Beşiktaş Aile Bahçesinde

PİPİÇA

Operet 3 perde

16/7/937 Cuma akşamı Kadıköy Hale Bahçesinde

FRALLiNiler

Bugünlerde şehrimize geliyorlar.

SİYASİ İCMAL:

Orta Avrupada yeni hadiseler

İspanya işlerinin Avrupa devletlerini birbirine katacak bir şekil alması ve Fransanın da Pirene dağlarındaki kara hududundaki kontrolü kaldırması üzerine bu sistemin büsbütün bozulmuş olması ve Filistin meselesi Yakın Şark âlemini tekrar karıştırması ve Uzak Şarkta şiddetli muharebeler cereyan eylemesi Orta Avrupayı geri plânda bırakmıştır.

Maahaza burada bir gün patlak verecek karışıklıklara zemin hazırlanmaktadır. Almanya Hariciye nazırı ile Harbiye nazırının Peşteye yaptıkları seyahatlerin siyasî ve askerî tesirleri meydana çıkmağa başlamıştır. Artık Macaristan silâhlandığını gizlememekte gerek askerlikte ve gerek diğer sahalarda hükmranî hakkının gayri mukayyed olduğunu ve her hususta müsavat hakkını müdafaa edeceğini ihsas etmektedir.

Küçük itilâf devletleri Macaristana kendileri ile bir ademi tecavüz misakı akdeylemesi şartile müsavat hakkını tanımağa taraftar olduklarını bildirmişlerdi. Macaristan müsavat hakkını bir bedel mukabilinde temin etmek istemediği ve politikasındaki istiklâlini muhafazaya azmeylediğini katî olarak bildirmiştir.

Bu vaziyeti Macar Hariciye nazırı açık olarak beyan ve teyid etti. Ayni zamanda Macaristan Almanyaya, İtalyaya ve Avusturyaya karşı sıkı dostluğundan hiç birşey feda edemiyeceğini de anlatmıştır. Şukadar ki Macaristan İtalya ve Almanya Hariciye nazırlarının tavsiyesi ve delâleti ile Yugoslavaya ile münasebatını iyileştirmeğe devam ediyor.

Diğer taraftan Avusturya da günden güne Almanyaya bağlanmaktadır. Almnaya ile yapılan anlaşmanın yıl dönümü münasebetile Alman birliği davasının incili bulunan B. Hitlerin kitabının Avusturyada serbesce satılmasına dahi müsaade edilmiştir. İtalya politikasının ve askeri siyasetinin siklet merkezini Akdenize naklettikten sonra Orta Avrupa tamamile Almanyanın hükümleri ve nüfuzuna açılmış olduğunu son hareket ve hadiseler isbat ediyor. Feyzullah Kazan

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Kuyruklu yalan söyliyenler klübü

Her milletten âzâ kaydedilir

Yalancılar klübü toplantısının bir zaptını neşrediyoruz:

Reis — Celseyi açmadan evvel, kardeşimiz Marten Dillon şerefine bir saniye sessiz durmanızı teklif ediyorum.

Bay Dillon, kavun karpuza at kestanesi aşılamak suretile, kabuklarına basılınca kaymanın önüne geçmiş, bu suretle «ayağının altına karpuz kabuğu koydular» tabirini iflâs ettirmiştir.

Kansastaki kardeşimiz B. Hayesten bir mektup aldık. Müthiş bir kasırga esnasında başına gelenleri anlatıyor, diyor ki: «Elimde bir çek vardı, bankanın gişesine varip paramı alacaktım. Bu sırada fırtına çıktı. Rüzgâr öyle şiddetli esiyordu ki, çekin üstündeki yazıları, rakkamları koparıp götürdü, elimde bomboş bir kâğıd parçası kaldı.

Bay Hayesin doğru söylediğine şüphe yoktur. Çünkü mektubile beraber, bahsettiği boş kâğıdı da göndermiştir.

Los Angelesteki kardeşimiz B. Svarztdan da mektup aldık. Oradaki boğucu sıcaklardan bahsediyor. Bir kaç seyyah çölde uzun müddet yürüdükten sonra, bir havuz başına gelmişler ve derhal suya atılmışlar; fakat vücutlerinin hararetile havuzun suyu ısınmış, kaynamağa başlamış, biçare sayyahlar kaynar suda haşlanıp ölmüşler.

Yakında 1937 senesi yalan şampiyonunu seçeceğiz. Bu seçmeye her millet dahil olabilir. 1936 şampiyonu bay Jim Yordandı. Bir derece ile bir fareyi nasıl yakaladığını şöyle anlatmıştı: Peyniri derecenin altına koydum. Gece hava soğudu, derece öyle düştü ki, civa fareyi döşemelere muhladı.

1937 müsabakasına gelen ilk mektubu da okuyayım. H. Heger Masaşusettin imzasile geliyor:

«Toplu uçan kuşların rehberleri olduğunu duydum. Kuşlar bu rehberi takip ederlermiş... Bir sabah baktım tepemde bir sürü kaz uçuyor. Tüfeğimi aldım, en öndeki kazı nişanladım, ateş ettim. Kaz ocak bacasından aşağı düştü. Derken öteki kazlar rehberlerini takip ettiler, birer birer bacadan içeri girdiler. Bu suretle 85 kaz yakaladım ve hemen dama çıkıp kaçmasınlar diye bacayı tıkadım!..

Belçika güzeli seçildi

Bu sene Belçika güzeli olarak matmazel José Decoeur (ortadaki) seçilmiştir. İki tarafında nedimeleri bulunuyor.

Bayan Saadetin katilleri

İzmirde yakalanan Cemile cinayetten haberi olmadığını söylüyor

İzmir (Akşam) — 1932 senesinde Çanakkalede esrarengiz bir surette ortadan kaybolan merhum general Yusufun karısı Bn. Saadetin bir cinayete kurban gittiği, Çanakkale müddeiumumisi B. Ziya tarafından yapılan tahkikat neticesinde meydana çıkarılmış ve cinayetin failleri Niyazi ile metresi Cemile yakalanmışlardır. Niyazi, Çanakkalede tutulmuşsa da Cemile İzmirde yakayı ele vermiştir. Yirmi yaşında, elâ gözlü, mütenasip vücudlü, uzun boylu ve güzel bir çehreye, inci gibi dişlere, sahip olan Bn. Cemilenin hayatı başlıbaşına bir romandır. Elbise ve ayakkabıları yeni ve şık olan Bn. Cemile Çanakkalenin Yenice köyünde doğmuştu. Üç adı vardır: Havva, Emine ve Cemile.

İzmirde yakalanan Cemile

Cemile, ilk defa Haydar adında birile hayatını birleştirmiş ve bir müddet onunla yaşadıktan sonra, günün birinde terkedilmiş, arabacı Eminin metresi olmuştur.

Arabacı Eminin, Niyazi adında bir kardeşi vardı. Bir müddet sonra Cemilenin arabacı Eminden Ahmed adında bir çocuğu olmuştur. Bu çocuk, şimdi dört yaşında ve Cemilenin yanındadır. Cemilenin anlattığına göre Eminle bir arada yaşayışları, üç buçuk sene sürmüştür. Bundan üç yıl evvel Emine, kardeşi Hüseyin ve oğlu Ahmedle İzmire gelmiştir. İzmirde Eşrefpaşa pazarı karşısında oturan kız kardeşi Melâhatın evine misafir olan Cemile, arabacı Eminden ayrıldığı için Mustafa adında biri ile tanışmış ve onunla yaşamağa başlamıştır.

Fakat Cemile, günün birinde polis tarafından tevkif edilerek İzmir hapishanesine atılmıştır. Cemilenin tevkif edilmesinin sebebi, Çanakkalede işlediği bir hırsızlık suçundan iki ay on beş gün hapse mahkûm edilmiş olmasıdır.

Cemile ile görüştüm. Bana dedi ki:

— Ben bu vakayı hiç bilmiyorum. Cinayetle bir alâkam yoktur. Hattâ benim, Niyazinin metresi olduğuma dair sözler söyleniyor. Bu da iftiradır. Ben, arabacı Eminin metresi idim. Niyazi, benim kayınbiraderimdir. Aramızda hiç bir rabıta, hiç bir münasebet yoktur. Hem nasıl olur, böyle bir şeye imkân olabilir mi? Bir kadın, kayınbiraderile temasta bulunur mu? Böyle birşey aklımdan bile geçirmedim.

Zeyrek civarındaki vaka

Şükrünün katili 10 sene hapse mahkûm oldu

Geçenlerde Zeyrek civarında Osmanın ahçı dükkânında bir masa mermerinin kırılması yüzünden Ali ve Şükrü adlarında iki çırak kavga etmişler ve bunlardan Ali bıçakla Şükrüyü yaralayıp öldürmüştü. Dün ağır ceza mahkemesinde Alinin muhakemesi bitirilmiş ve Şükrünün namusunu rencide edecek şekilde söğmesi neticesinde bıçakla Şükrüyü öldürdüğü sabit olduğundan, Alinin 18 sene hapsine karar verilmiş, ancak yaşı göz önünde tutularak cezası 10 sene hapse indirilmiştir.

Vapurlardan hamallar, yolculardan sonra çıkacaklar

Şirketi Hayriye, Akay gibi vapurlarda yolcular çıkmadan evvel elinde yükü olan yolcularla hamalların daha evvel davranıp çıktıkları belediye tarafından görülmüştür.

Halkı rahatsız eden bu münasebetsizliğe bugünden itibaren katî surette nihayet verilecektir. Her vapura konacak olan memurlar, yolcular çıkmadan evvel hamalların ve yükü elinde olanların çıkmasına müsaade etmiyeceklerdir. Bu hususta vilâyet makamında alâkadarlara katî emirler verilmiştir.

Muamele vergisi

Son tadilât bir kısım mükelleflerin vaziyetini de mühim surette değiştirdi

Faaliyeti mevsime göre artıp eksilen müesseseler - Tahta karyolalar - Kromaj ve lâstik ayakkabı fabrikalarının vaziyeti

Ankara 13 (Akşam) — Muamele vergisi kanununun bazı maddelerini değiştiren 3257 numaralı kanunun sekizinci maddesi mucibince müstesna vaziyetten çıkan mükellefler, keyfiyeti mükellefiyet mevzuuna girdikleri tarihten itibaren 15 gün içinde verecekleri bir beyanname ile bağlı oldukları varidat dairesine bildirmeğe mecburdurlar.

Binaenaleyh bir ay içinde çalıştığı günlere ve ödediği işçi gündeliklerine nazaran günde ondan fazla işçi çalıştırdığını gören sınaî müesseseler, keyfiyeti ertesi ayın on beşine kadar beyanname ile varidat dairesine bildirmekle mükelleftirler.

Bu suretle muafiyetten mükellefiyet mevzuuna giren müesseseler müteakip aylarda, çalıştırdıkları işçi adedine göre yeniden muafiyet haddine dahil oldukları takdirde, muafiyet, ertesi aydan tibaren tatbike başlanacaktır. Ancak bu müesseselerin vergi ile mükellef bulundukları müddet zarfında, yeniden muafiyet haline dahil oldukları sırada henüz satmamış oldukları mamul maddelere mükellefiyet terettüp etmiş olacağından bu maddelere muadil mikdar satılıncaya kadar verginin alınmasına devam olunacaktır. Bu itibar ile müesseselerin yeniden muafiyete girdiklerini varidat idaresine haber vermeleri ve o tarihte müessesenin ambar, depo ve sairesinde mevcut ve mükellefiyet dairesinde imal edilmiş olan mevad mikdarını zabıt varakası ile tesbit ettirmeleri lâzımdır.

Müesseseler buna riayet etmezlerse, mükellefiyet zamanına ait imalât ve satışlar müessesenin iptidaî maddeler alım, satım ve muamele defterleri ile ticarî defterleri kayıtlarından tesbit edilerek, mükellefiyet devresinde yapıldığı halde muafiyet devresinde satılmış ve beyannamesi verilmemiş olan maddelerin vergisi % 20 zamla tahakkuk ettirilecektir.

Faaliyeti mevsime göre artıp eksilen müesseseler

(O) fıkrasının yni kanunla tadil edilen şeklinde, faaliyetleri mevsime göre artıp eksilen müesseseler hakkında kuvvei muharrike ve işçi adedi bakımından verilmiş olan muafiyetin tatbiki noktasından esaslı bir hüküm bulunmaktadır. Bu hüküm şudur:

«Meşgaleleri icabı senenin muayyen mevsiminde faaliyette bulunan ve diğer mevsimlerde çalışmalarını tatil veya tahfif eden müesseseler esas faaliyet devresinde son muafiyet haddine girseler dahi bütün sene mükellef tutulurlar.»

Bu hükümle kasdedilen müesseseler, konserve fabrikaları gibi senein muayyen mevsiminde çalışması ve diğer mevsimlerde faaliyetlerini tatil veya tahfif etmesi zarurî bulunanlardır. Bu müesseselere esas faaliyet devresinde (konserve fabrikaları için yaz mevsimi) beş beygirden fazla bir muharrik kuvvet ve günde on işçiden fazla işçi kullandıkları takdirde. bu devreden sonra muharrik kuvvetlerini ve işçi adetlerini azaltsalar dahi müessesenin imalâtını tamamen tatil ederek mevsimde imal ettikleri mevaddın satışı ile iştigal etseler dahi bütün sene mükellef tutulurlar.

Esas faaliyet devresinde dahi muharrik kuvveti beş beygiri ve işçi adedi (10) u geçmiyen bu kabil müesseseler, bu halleri muhafaza ettikçe vergiye tabi değildirler.

Tahta karyola

Muamele vergisi kanununun bazı maddelerini tadil eden yeni kanun yalnız madenî karyola imal eden müesseseleri muamele vergisine tabi tutmuştur. Halbuki eski kanun sureti mutlakada karyola imal eden müesseseleri bu vergiye tabi kılmakta idi.

Binaenaleyh tahtadan mamul karyola, ancak kuvvei muharrikesi beş beygirden fazla olan sınaî müesseselerde imal edildiği takdirde muamele vergisine tabidir. Aksi takdirde değildir.

Kromaj ve lâstik ayakkabı fabrikaları

Yeni kanunla tadil edilen (O) fıkrasının haricinde kalan sanayi arasında kromaj ve lâstik ayakkabı sanayiide ithal edilmiştir. Binaenaleyn kromaj ve lâstik fabrika ve imalâthaneleri de yeni kanunun meriyete girdiği 24/6/937 tarihinden itibaren muharrik kuvvetleri ve işçi adetleri her kaç olursa olsun muamele vergisine tabi olacaktır. Bunlardan muharrik kuvvetleri beş beygir ve işçi adetleri (10) u mütecaviz olanlar eskiden muamele vergisine tabi bulunduklarından bunlar için değişmiş bir vaziyet yoktur. Ancak muharrik kuvvet beş beygiri ve işçi adedi (10) u geçmiyen kromaj ve lâstik ayakkabı imalâthaneleri, yeni kanunun meriyetine kadar vergiden muaf bulundukları halde yeni kanunla vergiye tabi tutulmuş olduklarından, yeniden işe başlamış sayılacaklardır.

Binaenaleyh bunlar da yeni kanunun meriyetinden itibaren (10) gün içinde mevcudiyetlerini bir beyanname ile varidat idaresine bildirmeğe ve defterlerini kâtibi adile tasdik ettirmeğe mecburdurlar.

Vergi nasıl ve ne zaman ödenecek?

2430 numaralı muamele kanununun, sınaî müesseselerle banka ve bankerlerin ve sigorta şirketlerinin muamele vergilerinin tahsiline müteallik hükümleri yeni kanunla değiştirilmiş, peşin satışlara ait vergînin tahsilinde taksit esası kaldırılmış, veresiye satışlara ait taksitler de azaltılmış ve teminat mukabili tecil usulü kabul edilmiştr.

Yeni kanuna göre:

A) — Sınaî müesseseler bir aya ait muamelelerin vergisinden peşin satışa taallûk eden kısmını ertesi ayın on beşinci günü akşamına kadar ödemekle mükelleftirler.

B) Veresiye yapıldığı tevsik edilen satışlarla satılmak üzere komisyoncuya veya satış şubelerine gönderilen malların vergileri de beyannamenin verildiği ayı takip eden ayın 15 inde tahsil edilecektir.

Yeni kanuna nazaran veresiye sayılacak satışlar en az bir ay vade ile yapılmış olan satışlardır.

C) Vergilerini bir müddet için tecil ettirmek istiyen sınaî müesseselerin, teminat göstermeleri şartile bu istekleri kabul edilecek v vergileri, biri muamelenin taallûk ettiği ayı takip eden 4 üncü ve diğeri beşinci ay içinde iki müsavi taksitte ödenmek üzere tecil olunabilecektir.

Tecil muamelesi münhasıran veresiye satışlarla satış şubesine veya komisyoncuya gönderilen malların vergisine taallûk etmekte olup peşin yapılan satışların vergisi teminat gösterilse dahi tecil olunmıyacaktır.

D) Sigorta şirketleri ile banka ve bankerler şimdiye kadar olduğu gibi her ay içinde tahakkuk ettirilen vergiyi ertesi ayın 15 inci günü akşamına kadar ödemeğe mecburdurlar. Esasen bunlara ait hükümde bir değişiklik yapılmış değildir.

E) Gününde verilmiyen taksitler % 10 zamla tahsil olunacaktır. Bu zam, teminat mukabili tecil olunduğu halde gününde ödenmemiş vergilere de tatbik olunacaktır.

Bir yelkenli devrildi, içindeki beş kişi kurtarıldı

Mehmed isminde bir genç dört arkadaşile birlikte dün Caddebostanından bir yelkenliye binmiştir.

Yolda rüzgârdan yelkenli devrilmiştir. Beş arkadaş boğulurken Mehmed adında bir motörcü tarafından kurtarılmışlardır.

Güzel Trakyada bir dolaşma

Yalnız köylü için çalışan bir müessese: Devlet örnek ve üretme çifliği

Bu çifliğin gayesi Trakya toprağına elverişli, hastalıklara karşı mukavim, iktisadî tohum tiplerini bulup köylüye parasız dağıtmaktır

Örnek çifliğinde çalışmaya gelen kadın işçilerden bir kısmı ye patates tarlasında faaliyet

Lüleburgazın yedi kilometre ilerisinde kurulmuş ola Trakya devlet Örnek ve Üretme çifliği, Trakyanın zirai kalkınmasında çok mühim rol oynıyacak faydalı müesseselerden biridir.

Henüz altı aylık bir ömrü olan bu müessesenin gayesi Trakya mıntakası çifçisine ve topraklarına uygun mahsul tohumlarını bulmak, iktisadî bakımdan elverişli ve hastalıklara dayanıklı çeşitleri üreterek halka meccanen dağıtmaktır.

Bundan başka halka toprak işlerinde istimal edeceği ziraat makinelerini tanıtıp kullanmasını öğretmek, üsta işçi ve amele yetiştirmek gibi işler de çifliğin çalışma programına dahildir. Diğer taraftan ağaç ve hayvan üretmek, Trakyada atla ziraat usullerini tamim etmek, tavuk, hindi ve kazın en çok yumurta yapan cinslerini çoğaltmak, yani doğrudan doğruya halka iktisaden faydalı olan hayvan ve nebat nevilerini bulup tanıtmak Trakya devlet Örnek ve Üretme çifliğinin esas vazifeleridir.

Trakyada köylü çalışkandır. Fakat tatbik ettiği ziraat usulleri, ektiği tohum, biçtiği mahsul ve mahsulünü satmak için takip ettiği yol tamamen dedesinden ve komşusundan gördüğü gibidir.

Hiç şüphe yok ki buğdayın daha gür mahsul veren cinsini, mısırın hastalıklara mukavim olan tohumunu, patatesin çabuk bozulmıyan nevini bulup ekmek, bu suretle daha iyi mahsul alarak eline daha çok para geçirmek köylünün kendi başına girişip halledeceği bir iş değildir.

Trakya Örnek çifliği şefi B. Avni Akvardar izahat veriyor

Derin bir bilgi ve ihtisasa ihtiyaç gösteren bu işler devletin kuracağı müesseselerde seneler süren ilmî çalışmalardan sonra düzene konulacak ve elde edilen neticeler - eğer iyi ise - köylüye haber verilerek emniyetle tatbik etmesi tavsiye olunacaktır.

Kendi usullerile orta derecede mahsul alan köylü yeni bir cins tohumu ekdiği zaman iki misli mahsul alınca derhal kendini toplar, bu suretle gözü açılmış olur.

İşte Trakya devlet Örnek ve Üreteme çifliği bu maksatlarla kurulmuş ciddî bir ilim müessesesidir. Yakından gördüğümüz faaliyeti kısa bir zamanda ümit verici bir devreye girmiş bulunuyor.

Örnek çifliğinde tecrübeler

Kendisile uzun müddet görüştüğümüz Trakya devlet Örnek ve Üretme çifliğinin profesör şefi B. Avni Akvardar şimdiye kadar yapılan çalışmalar hakkında bize şu izahatı verdi:

— Müessesemiz henüz yeni kurulmuştur. Bütün ziraat nevilerini ve mevcut tohum cinslerini tecrübe ediyoruz. Hattâ hariçten tohum getirerek topraklarımıza uygun olup olmadıklarını tedkik ediyoruz. Maksadımız halka iktisadî bakımdan elverişli ve hastalıklara mukavim tipleri tesbit etmek ve halka parasız olarak dağıtmaktadır.

Buğday, mısır, patates, her nevi hububat üzerinde tecrübeler yapıyoruz. Ayrıca halka fennî çalışma usullerini öğretmekteyiz.

Aradığımız iktisadî mahsul ve tohum tiplerini bulduktan sonra daha geniş mikyasta harekete geçerek halka hesap vereceğiz. Gösterdiğimiz nevi tohumları ekmenin faydasını, icabında onları tarlalarımıza kadar getirerek, göstereceğiz. Tâ ki halk bu faydaları gözile görsün ve elile tutsun.

Meyva tipleri

Bundan başka çiflikte ihraçlık meyva tipleri üzerinde çalışmaktayız. Bunların başında elma gelmektedir. Avrupalılar elmanın lezzetçe

(Devamı 8 inci sahifede)

Maraşta su tesisatı yapılıyor

Bir bakteriyoloji müessesesi açıldı, imar projesi hazırlanıyor

Maraş 12 (Akşam) — Şehrin birçok ihtiyaçlarını karşılıyan çalışkan belediyemiz bu yıl da yeniden bir takım hayırlı işlere girişmiştir.

Bunların başında şehrin su tesisatı gelmektedir. Bugüne kadar iki membadan şehre akan sular pis lâğım sularına karıştığı için bir takım hastalıklara sebep oluyordu. Hattâ bir aralık bir kolera vakası bile görülmüştü.

Belediyenin aldığı karara göre sular fennî surette akıtılacak, eski mezarlık yerinde bir yüzme havuzu vücude getirilecek, sudan ayrıca elektrik istihsal olunacaktır. Proje tasdikten gelmiştir.

Bundan başka Maraşta bir de bakteriyoloji müessesesi açılmış, bakteriyolog B. Sedad çalışmaya başlamıştır. Bu müessese de şarbay doktor Sükûti Tükelin Maraşa yeni ve kıymetli bir hediyesidir.

Tahsisatı ayrılan spor sahası bu yıl tanzim edilecek, şehir haritası ve imar plânı yaptırılacaktır.

Kütahya valisi İzmire gitti

Kütahya (Akşam) — İlbayımız Sedat Erim, enternasyonal İzmir fuarına vilâyetimizin iştirakine ait işleri yerinde tesbit etmek arzusile ve alâkadarlarla birlikte İzmire giderek fuar komitesile ve diğer ilgililerle temas edip vilâyetimiz mahsulât ve mamulâtına ayrılan meşherle diğer masnuat için ayrılan satış yerlerini görmüştür. Burada bu iş için bir tali komite teşkil edilerek hazırlık ve faaliyetlere hararetle devam edilmektedir.

Karamanda fırınlar ekmek çıkaramıyorlar

Karaman 12 (Akşam) — Bir orman mıntakası olan Karamana, Orman kanununun tatbikinden evvel hergün odun gelir, onun için halk da yıllık ihtiyacını birden tedarike lüzum görmezdi.

Orman kanunu tatbik edilince kasabaya hergün odun gelmemeye başlamış, odun buhranı baş göstermiş, fırınlar odunsuz kalmış, bu yüzden lüzumu kadar ekmek çıkaramamaya başlamışlardır.

Kasabanın bu derdini hal için ahali bir karar beklemektedir.

Kazadan evvel mi, sonra mı bayıldı?

Şoför Mehmedin idaresindeki otomobil dün Karaköyden Eminönüne geçmekte iken köprü üzerinde 70 yaşlarında Dimitri isminde bir Ruma çarparak yaralanmasına sebebiyet vermiş, kazayı yaptığı sırada şoför de bayılmıştır. Vaka mahalline gelen polisler şoförü ayıtlmışlar, Dimitriyi de tedavi altına aldırmışlardır.

KADIN KÖŞESİ

Grogrenden şapka

Kırmızı Grogrenden yapılmış şapka. Kırmızı beyaz emprime elbise ile giyilmektedir.

Dikkat

Türkiyedeki bütün belediyelere ve ticaret odalarına:

Türkofis memleketteki iç ticareti çoğaltacak iyi bir usul bulmuştur: Bütün belediyeler ve Ticaret odaları kendi sahalarında çıkan ve o sahaya has olan malları halkımıza ilân edecekler, memleketimizin her tarafındaki müşteriler de bunlar hakkında fikir edinerek doğrudandoğruya siparişlerde bulunabileceklerdir.

Gazetemiz, bu hayırlı teşebbüse yardım etmek üzere, Belediyeler ve Ticaret odaları tarafından gönderilecek kısa ilânları memnuniyetle ücretsiz olarak sahifelerine dercedecektir. Malların evsafını ve hangi adrese ne şeraitle sipariş verileceğini tasrih ediniz.

Floryada yeniden 8 helâ yaptırılıyor

Floryaya pazar günleri 30 - 40 bin kişi gidiyor. Bunlar için kâfi miktarda helâ yoktur. İstasyonda ancak 4 helâ mevcuttur. Bu yüzden civarı kirletenler görülmektedir.

Vali ve belediye reis vekili B. Şükrü bunu nazarı dikkate alarak istasyondaki helâların çoğaltılması için Nafıa vekâleti nezdinde teşebbüste bulunmuştur. Nafıa vekili B. Ali Çetinkaya bu teşebbüsü muvafık bulmuş ve İsveçe hareket etmezden evvel lâzımgelen emirleri vermiştir.

Devlet demiryollar idaresi Floryada acele daha sekiz helâ yaptıracaktır. İnşaata başlanmak üzeredir.

Esad Mahmud Karakurd

SON GECE!..

Tefrika No. 96

O zamana kadar hiç bir şeyden anlamıyarak kapının önünde şaşkın şaşkın duran askerler, zabitlerinin tecavüze uğradığını görünce, hep birden Faruğun üzerine hücum ediyor ve onu kıskıvrak yakalıyorlar!... Hattâ içlerinden birisi mavzerinin dipçiğini kaldırarak tam Faruğun kafasına indireceği sırada, yediği yumruğun tesirile duvara yaslanmış duran Polivas bir anda kendine gelerek bağırıyor...

— Dur, vurma!..

Askerler duruyorlar...

Polivas, çenesinin üzerinde pırıldıyan kan damlalarını elinin tersile silerek doğruluyor... Gene yüzü karmakarışık... Gözleri, vahşi bir bakışla ışıldamaktadır... Ağır ağır yüzbaşıya doğru geliyor... Maryora sağdaki kanepenin üzerine yıkılmış, başı kollarının arasına düşmüş, baygın bir halde yatmaktadır...

Rumen zabiti, ağır ve soğuk kanlı adımlarla yürüyor yürüyor ve beş kuvvetli asker tarafından, vücudü bir mengene gibi sımsıkı sarılmış olan Faruğun tam önüne gelip duruyor... Yediği yumruğun dudaklarında açtığı yırtığı dişlerile saklıyarak, Faruğun yüzüne bakıyor... Fakat bu öyle vahşi, öyle soğuk, öyle korkunç bir bakış ki!..

Gülüyor... Arada sırada dişlerinin gıcırdadığını işitiyoruz... Belli ki kendini zaptedebilmek için büyük bir enerji sarfetmektedir.

— Yüzbaşı; diyor.

Susuyor... Hemen eğilip yerden tabancasını alıyor... Gözlerini, parmaklarının ucunda donuk ve sisli bir ışıkla yanan bu ölüm aletine çevirerek bakıyor... Sonra, büyük bir soğuk kanlılıkla şahadet parmağını tetiğin üstüne koyuyor... Kolunu ağır ağır kaldırıyor... Tabancanın ağzını, tam Faruğun beyni hizasına getiriyor... Gene dudaklarında o vahşi, korkunç gülüşün pırıltılarını görüyoruz... Bir adım daha yaklaşıyor... Faruk, insanı şaşırtan bir soğuk kanlılıkla hâlâ biran yerinden kıpırdamamıştır... Yalnız gece kadar karanlık gözlerini açmış, Rumen zabitinin gözlerinin içine bakıyor... İkisi de belki bir dakikadan fazla, karşı karşıya tek bir kelime söylemeden, tek bir hareket yapmadan biribirlerinin gözlerini seyrediyor, öyle duruyorlar... Heyecan son haddine vasıl olmuştur... Nihayet Polivas, sarı saçlarla örtülü başını, ince uzun boynunu bükerek yukarı kaldırıyor... Dudaklarında ağır ve paslı bir ses...

— Yüzbaşı; diyor!.. İstersem şimdi yakacağım tek bir kurşunla beyninl çürümüş bir koyun işkembesi gibi suracığa dökerek seni, yırtık eski bir Acem halısı perişanlığile tahtaların üzerine serebilirdim!.. Bu benim elimdedir!.. Fakat...

Biran susuyor...

— Hayır!.. Yapmıyacağım bunu!.. Korkma; seni öldürmiyeceğim daha yüzbaşı!.. Ölmek bir anda her şeyi unutmak demektir!. Sen bize, vatanımıza ve ailemize o kadar büyük fenalıklar yaptın ki, bu fenalıklarının cezasını ölerek, yani bir anda kendini unutarak ödeyemezsin!.. Çünkü ölürsen çekeceğin ıztırab bir dakika bile sürmiyecek!.. Böyle bir ölüme müstahak bir adam değilsin sen!..

Rumen zabiti, soluk ve yırtık dudaklarını bükerek yeniden acı acı gülüyor...

— Hayır hayır korkma aziz yüzbaşı; ben seni bir defada değil, bin defada öldüreceğim!... Ömrünün devamı müddetince her gün, her dakika, her saniye öleceksin!..

Gözlerini, onun kara gözlerine dikiyor...

— Bu fikir birdenbire aklıma esti!.. Tasavvur edemezsin şimdi; ne orijinal ne eşsiz bir ölüm şekli icad etmiş bulunuyorum senin için!..

Yarabbi; ne soğuk kanlı, ne vahşi bir adam bu!.. Konuşurken dudakları bile titremiyor. İntikam bir ateş halinde bütün benliğini sarmış!.. En küçük bir merhamet hissinin izi yok yüzünde!.. İnsanın tüylerini ürperten bakışlarına devam ederek ayni soğuk kanlılıkla söylüyor...

— Yüzbaşı; iyi hatırımda değil ama, bir ingilizce kitapta okumuştum galiba!.. Türkler, kısraklarına ve dişilerine çok düşkün olurlarmış!.. Kitap, «Türklere her şey yapılabilir, fakat yalnız dişilerine ve kısraklarına dokunulmaz!..» diyor. Onlara el uzatıldı mı, akılları başından gider, deli olur, kendilerini kaybederlermiş!.. Bunu ben değil kitap söylüyor yüzbaşı!.. Bakacağız, tecrübe edeceğiz!.. Elimizde henüz fırsat ve vakit var!..

Faruk, bu adamın ne yapmak istediğini bir türlü anlıyamıyor... Dilinin altında bir şeyler var!.. Bir şeyler söylemeğe çalışıyor!.. Herhalde kafasının içinde, korkunç bir ölüm plânı hazırladığına şüphe yok!.. Fakat bu plân nedir, ne olabilir, nasıl bir ölüm şekli icad edecek?.. O kadar müphem konuşuyor ki anlamak kabil değil!.. Faruk ta müthiş bir surette soğuk kanlılığını muhafaza etmektedir... Muhakkak ki şu dakikada yüzbaşı, ölümden zerre kadar korkmuyor... Akıbet nihayet gelip çatmış değil mi?.. Korkmanın; düşünen ve âsabı kuvvetli olan insan için mânası var mı zaten?.. Onu bu vahşi ruhlu insanın elinden kim kurtarabilir?.. Akıbete boyun eğmekten başka çare yok... Bütün enerjisini bir noktada toplıyarak, tam bir soğuk kanlılıkla neticeye intizar ediyor... Konuşmuyor, cevap vermiyor, yalnız dinliyor ve bakıyor...

Rumen zabiti de hiç istifini bozmamıştır... Karşılıklı bir dakika biribirlerinin yüzüne bakıyorlar... Sonra zabit, birdenbire başını sarsarak Faruğu yakalıyan neferlere dönüyor... Bağırıyor...

— Bağlayın şu herifi sırığa!..

Polivasın sırık dediği, odanın kapıya bakan bölmelerinden birini tutan beton sütundur!..

Neferler hemen Faruğu, bu beton sütunun yanına sürükliyerek tedarik ettikleri kalın iplerle bağlamağa başlıyorlar...

— İyi bağlayın!.. Daha sıkı bağlayın!.. Kıpırdamasın hiç!..

Askerler, bütün kuvvetlerini sarfederek yüzbaşıyı, en küçük bir hareketi yapamıyacak şekilde bağlıyorlar.

— Tamam!.. Oldu şimdi.

(Arkası var)

KRALİÇENİN GERDANLIĞI SATILDI

Mari Antuanetin Gerdanlık meselesi emsali olmıyan bir rezalettir

Mirabo gerdanlık meselesini büyük ihtilâlin mukaddimesi sayar, Napolyona göre de kraliçeyi ihtilâl değil, bu mesele öldürmüştür

«Londrada açık arttırmaya konan kraliçe Mari Antuanetin kırk iki taşlı gerdanlığını Daranga mahracesi on beş bin liraya satın aldı.»

Ajansların verdiği bu haberi okuyunca, yalnız Fransa tarihinin değil, cihan tarihlerinin kaydettiği emsalsiz dolandırıcılık hâdisesi, meşhur «Gerdanlık meselesi» aklımıza geldi.

«Gerdanlık meselesi» sade yalan, düzen, sahtekârlık, dolandırıcılık işi değil, ayni zamanda her asır hukukçularına şu veya bu tarafı müdafaa fırsatını veren, fakat halkı şüpheden kurtaramamış olan soysuzluk ve ahlâksızlık meselesidir.

Bu tarihî hâdisenin kahramanlarını takdim edelim — Avusturya kraliçesinin kızı, Fransa kraliçesi Mari Antuanet; müsrif, hoppa bir kadın.

Fransa kralı 16 ncı Lui: İradesiz, kılıbık bir koca.

Mari Antuanet

Kardinal Rohan: Yüksek mevki sahibi, bol gelirli, konakları, şatoları var, gene de gırtlağına kadar borçlu. Viyanada sefirken Mari Antuanet'i de kendine düşman etmiş.

La Mot Kontes Jan dö Valua: Damarlarında Valualaın kanı var; kral 2 nci Anrinin torunlarından; ama dileniyor: «Damarlarında Valualaın kanı olan bir kıza acıyınız» niyazı ile sokaklarda avuç açıyor...

⁂

Gerdanlık meselesinin başlangıcını anlatalım — Bir gün Fransanın maruf asılzadelerinden Bulenvilye Markisinin karısı araba ile gezerken, genç güzel bir kız arabaya sokuluyor: «Damarlarında Valualaın kanı olan bir çareye acıyınız!..» Bu sözü duyan bayan Bulenvilye kızı arabasına alıyor, konağına götürüyor, nüfus kütüğünde kızın kaydini bulduruyor ve sahiden kızın Valualara mensup olduğunu anlıyor, bir pansiyona verip okutuyor.

Jan bir sene sonra kaçıyor ve gene serseriliğe başlıyor. meydanlarda, pazar yerlerinde dans ederek geçiniyor ve bu sırada jandarma hizmetinde çalışan müflis kont La Motla tanışıyor, evleniyorlar.

Günlerden bir gün kadının karşısına kont Bönyo çıkıyor, Janı seviyor. Bu rabıta Jan dö Valuanın işine yarıyor. Yüksek sosyeteye giriyor, Kardinal Rohanla tanışıyor; onunla da sıkı fıkı dost oluyor ve Kardinalin, kendini Mari Antuanete affettirmeğe çalıştığını öğreniyor.

Bir gün Jan Paristeyken, kraliçenin kiliseye gideceğini haber alıyor. Yolunu bekliyor ve araba geçerken düşüp bayılıyor. Mari Antuanet aklına estiği zaman bir basma entari ile sokaklarda dolaşan, halka sarayının bahçesini açıp onlarla beraber eğlenen bir kraliçedir. Arabası geçerken durdurup inmiş midir, yoksa denildiği gibi geçip gitmiş midir? Herhalde bu hâdiseden sonra kraliçe ile Janın ahbap oldukları şayi olmuştur.

Bu şayiayı duyan Rohan, Janı çağırtıyor ve soruyor:

— Sahi gece gündüz sarayda mısın?

— Evet.

— Kraliçe benim hakkımda bir şey söylüyor mu?

— Bazan senden konuşuluyor; öfkesi yatışmış. Bir mektup yaz, af dile de mektubu götüreyim.

Rohan mektubu yazıyor, Jan alıp gidiyor, bir kaç gün sonra cevabını getiriyor. Tabiî Jan Rohanın mektubunu kraliçeye vermiyor, Rohana getirdiği cevabı da, kocasının ahbaplarından Reto dö Villete yazdırıyor.

Mektuplaşma uzun müddet devam ediyor... İyi ama, sonu ne olacak? Jana diyor ki:

— Garip şey, kraliçe bana mektup yazmaktan çekinmiyor da, konuşmaktan neye korkuyor?..

— Dur bakayım, bir akşam belki sizi görüştürürüm.

Janla kocası başbaşa verip bir çare arıyorlar. Nihayet bir gün Janın kocası La Mot eve, tıpkı Mari Antuanete benziyen Gözcü Nikol adında bir alüfte getiriyor. Jan kadını arkadaşlarına baron Aliva diye takdim ediyor ve bir gün kadına diyor ki: «Versay parkında bir akşam atlı bir asılzadeye bir gül vereceksin ve buna mukabil ben de sana on beş bin lira vereceğim.»

Kadını Mari Antuanın kıyafetine sokuyorlar, alaca karanlıkta parka götürüyorlar. Biraz sonra Rohan geliyor, eğilip eteğini öpüyor. Nikol gülü veriyor. Rohan tam konuşacağı zaman kuşarak bir adam geliyor: «Bay ve bayan Artua yaklaşıyorlar!» diyip kraliçeyi uzaklaştırıyor.

Bu sessiz mülâkattan sonra Rohanın Jana emniyeti artıyor. Jan da Rohandan, kraliçe istiyor diye mütemadiyen para çekiyor. Gırtlağına kadar borçlu olan Rohan gene borçlanıp, kraliçeye veriyorum hulyasile Jana istediği paraları veriyor...

⁂

Gerdanlık meselesi — Günlerdenbir gün Jan dö Valuaya iki kuyumcu

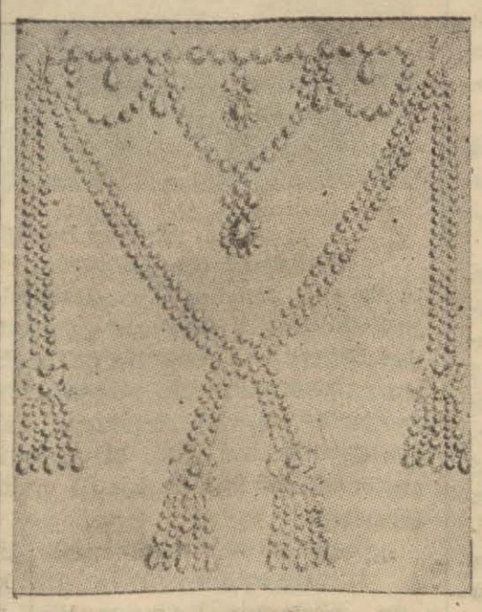

Gerdanlık

başvuruyor. Bu adamlar 15 inci Luinin sevgili metresi için yaptıkları bir gerdanlığı satamamışlar, 15 inci Lui gerdanlığı alamadan ölmüş: «Bütün ümidimiz sizde diyorlar, şu gerdanlığı Mari Antuanet alsın...»

Janın gözleri parlıyor ve soluğu Rohanda alıyor:

— Kraliçe gözlerinden öptü; güzel bir gerdanlık beğenmiş, fakat peşin para ile alamıyor, senden rica ediyor, sen kendi namına kuyumcularla pazarlığa giriş, tediyeyi taksite bağla, gerdanlığı al, vaadesinde Kraliçe parayı ödeyecek!..

Rohan derhal: «Başüstüne!..» diyor. Kuyumcularla konuşuyor.

İki senede ödenmek üzere on altı bin liraya mutabık kalıyorlar.

Dört gün sonra Rohan gerdanlıkla beraber Janın evine geliyor. Biraz sonra uşak: «Kraliçe tarafından...» nidasile salona bir erkek sokuyor. Bu adam kraliçeye verilmek üzere gerdanlığı alıp gidiyor. Rohanın şüphelenmesine imkân yok. Çünkü Jana soruyor:

— Parkta tam görüşeceğimiz sırada kraliçeye Artualaın yaklaştığını haber veren adam değil mi?

— Evet.

Rohan, kraliçeye bu yardımile biraz daha yaklaşmış olduğunu düşünerek, sevine sevine şatosuna dönüyor.

Evde üç kişi kalıyor: La Mot, karısı Jan, arkadaşı Reto... Başbaşa verip gerdanlığın taşlarını söküyorlar, paylaşıyorlar. La Mot İngiltereye gidiyor, Jan Bar-sür-ab'da sefih bir hayat sürmeğe başlıyor. Reto bir elması satarken bir kere yakalanıyor, fakat hakkında şikâyet olmadığından tahliye ediliyor.

... Derken gerdanlığın ilk taksitini ödeme zamanı geliyor. Kraliçe gûya vaadenin temdidini istiyor. Bir temdid, iki temdid... Nihayet kuyumcular bizzat kraliçeye baş vuruyorlar. Rezalet meydana çıkıyor. Rohan, Jan, Reto, Nikol mahkemeye veriliyor. Rohan tevkif edilir edilmez kâtibe usulca: «Kâğıtlarımı imha et» emrini veriyor.

16 ncı Lui

Netice — Jan dö Valuanın kırbaçlanmasına, omuzuna hırsız kelimesinin ilk harfinin kızgın demirle dağlanmasına ve müebbeden hapsine; kocasının gıyaben müebbed küreğe konmasına; Retonun hudud haricî edilmesine, Nikolün ademi mesuliyetine, Rohanın da beraetine karar veriliyor...

Bu aşk ve politika hâdisesini bir zabıta vakası gibi anlatan maruf hukukçu Henri - Robert diyor ki: «Gerdanlık meselesi hakkında hüküm verilmiş, hâdise kalmamıştı; fakat halk işin içyüzünü öğrenemedi ve bu iş unutulmadı.»

Bizce unutulmamasının bir çok sebepleri var: Diyanet işleri nazırlığı, Strazburg kardinallığı eden Rohan, nasıl olur da kraliçenin el yazısını, hele imzasını tanımaz?..

Nasıl olur da, Rohan gibi zekâsı ile meşhur bir adam, alaca karanlıkta, nihayet ikiz kardeş olmıyan Mari Antuanetle alüfte Nikolü tefrik edemez?. Ayni yerde şöylece gördüğü bir adamı, Janın evinde tekrar görünce Reto olduğunu nasıl tanıyor?..

Sonra mektupla... Kiliseden palas pandıras götürülen bir adamın o dakikada kraliçenin mektuplarını düşünüp: «İmha ediniz» emrini verdiğine inanmak biraz güç.

Daha 1774 de Rohanın alacaklıları krala müracaat etmişlerdir. Rohanın ipliği o zamandan pazara çıkmıştır. Böyle bir adama 16 bin liralık gerdanlık nasıl emniyet edilir?..

Herhalde bu mesele hakkında en doğru hükmü Mirabo ile Napolyon vermiş. Saray intrikalarından, saray ahlâksızlığından tiksinen efkârı umumiyeyi gerdanlık hâdisesi mahmuzladı. Mirabo: «Gerdanlık meselesi büyük ihtilâlin mukaddimesidir» demiş. Napolyon da, Mari Antuanetin idamı konuşulduğu bir sırada başını sallamış:

— Mari Antuanet gerdanlık hâdisesinde ölmüştü!

Selâmi İzzet Sedes

"Ittihad ve Terakki„ nin son devirlerinde Suikasdlar ve entrikalar

Tefrika No. 150 — Yazan: Mustafa Ragıb Es-atlı

Sabancalı: " Sizi değil, Talât paşa ile arkadaşlarını da saklarım„ dedi

Bunların başında kendisinin eski yaveri Mümtaz, Hüsrev Sami, Sabancalı Hakkı ve sabık Trabzon murahhası mesulü Nail beyler vardı. (Yakub Cemil hâdisesi) üzerine her dördü de İstanbuldan uzaklaştırıldıkları için Enver paşa, bunların kendisine gücenmiş olduklarını tahmin etmekle beraber, böyle dar ve müşkül zamanda gene onların müzaheret ve yardımlarından müstağni kalamıyacağını anladı. Esasen -evvelce de yazdığım gibi- bunlar içinde Hüsrev Sami ve Sabancalı Hakkı beyler, daha Kastamonuda bulundukları sırada imha edilmeğe teşebbüs edildikleri halde, Enver paşa eski arkadaşlarının böyle bir akibete uğramalarına mâni olmuştu.

Enver paşa, Mümtaz ve Sabancalı Hakkı beyleri İstanbula çağırıyor

Enver paşanın kendi lehlerindeki bu müdahalelerinden bu eski ittihatçılar haberdardı. Bunun için O, bu eski arkadaşlarından bu zamanda yardım beklemekte kendini haklı görüyordu.

Enver paşa, kabine henüz istifa etmeden evvel İzmitte bulunan eski yaveri Mümtaz ve Konyada sürgün olan Sabancalı Hakkı beylere birer telgraf çekmiş, hemen İstanbula gelmelerini bildirmişti. Henüz siyasî mahkûm ve menfîlerin affı ve İstanbula dönmeleri için hükûmetçe resmî bir emir verilmediği bu sırada Enver paşanın bu iki menfîyi geri çağırması, Enver paşanın rakipleri tarafından hayretle karşılanmakla beraber, artık vaziyet o derece tehlikeli bir safhaya girmişti ki, ne Talât paşa, ne de arkadaşları bu kabil şeylere fazla ehemiyet vermiyorlardı.

Mümtaz bey, eski âmirinden bu telgrafı alır almaz hemen İstanbula geldi ve doğruca Enver paşayı Kuruçeşmedeki yalısında ziyaret etti. Mümtaz bey, Harbiye nazırını çok meyus bulmuştu. Ancak Enver paşanın tavır ve hareketi, hâlâ uğraşmak, mücadele etmek, yeniden bir şeyler yapmak düşünceleri içinde bulunduğunu gösteriyordu.

Enver paşa, saklanacak yer arıyordu!.

Enver paşa, eski yaverini büyük nezaket ve samimiyet ile elinden tutarak yanına oturttuktan sonra:

— Maatteessüf bütün gayret ve hüsnüniyetimize rağmen harbi vakitsiz olarak kaybettik. Bulgarların ittifakımızdan ayrılarak mütareke teklif etmeleri, Almanyada ordunun inhilâlini temin edecek harb alayhtarlığı menfî propagandalar yapılması müttefiklerle harbe devama imkân bırakmadı. Diğer taraftan Şam da sukut etti, Filistin cephesindeki vaziyet de naziktir. Gerçi ben, bütün bu vaziyetlere rağmen mukavemet edilmesini ileri sürdüm. Fakat arkadaşlar bu fikre razı olmadılar. Görülüyor ki, artık harbin bu tarzda devamı sona ermiştir. Biz, yakında istifa edip çekileceğiz. Yeni gelecek hükûmet mütareke yaparak orduyu terhis edecektir. Fakat ordular dağılsa dahi, ben sağ kaldıkça, memleketin istiklâli, İslâmların boyundurùk altından kurtulması için sonuna kadar çalışacağım. Ancak bir müddet, gözönünden kaybolmak lâzımdır. Acaba memleket dahilinde münasip bir yerde saklanabilir miyim? Şayed bunu bana temin etmek sence kabilse mütareke yapılıp da Boğazların açılmasından evvel, bu imkânı hazırlamanı rica ederim. Çünkü İtilâf donanmasının İstanbul limanını işgali sıralarında gayri memnun unsurların ilk tecavüz edecekleri kimse herhalde ben olacağım! Ben böyle hakaretli bir tecavüze uğramak istemem.

Mümtaz bey, Enver paşanın bu sözlerinden çok müteessir olmuştu. Gerçi kendisi (Yakub Cemil meselesi)nde hiç bir suretle alâkadar olmadığı, hattâ vaktile Yakub Cemili yapmak istediği hareketlerden menetmeğe çalıştığı halde Talât paşa tarafından verilen emir üzerine İzmitte ikamete memur edilmesinden, bilâhare Enver paşanın da ses çıkarmadığından canı sıkılmıştı. Fakat o, bütün bu geçmiş hâdiseleri böyle nazik ve tehlikeli bir zamanda unutmak lâzım geldiğini düşünüyor, bilhassa paşanın kendisini emin ve mutemed tanıyarak böyle bir sır açmak suretile yardımcı istemesi karşısında kendisine vicdanî bir vazife düştüğünü takdir ediyordu. Mümtaz bey Enver paşanın bu sözleri üzerine hemen cevap verdi:

— İstanbulda münasip bir ev bulmak ve sizi oraya gizlice götürüp aylarca saklamak mümkün olur. Ancak bunun için Hakkının da (Sabancalı) gelmesi lâzımdır. Emin olunuz emrinizi her veçhile ifaya hazırım.

Sabancalı: «Sizi değil, Talât paşa ile arkadaşlarını da saklarım!» diyor

Enver paşa, esasen Sabancalı Hakkı beyi de Konyadan getirtmek üzere kendisine telgraf çektiğini söyledi.

Filhakika bu mülâkattan pek kısa bir zaman sonra Sabancalı Hakkı bey de İstanbula gelmiş ve Mümtaz beyle beraber Enver paşayı ziyaret etmişti. Sabancalı Hakkı bey, kendisinin buradan nefî edildikten sonra Kastamonuda, bilâhare Konyada imha edilmel üzere yapılan gizli tertiplerden sırf Enver paşanın müdahale ve tavassutile nasıl kurtulduğunu biliyor ve artık bu bahisleri açmak istemiyordu. Enver paşa, iki seneden fazla bir zaman sonra ilk defa gördüğü bu eski arkadaşını da büyük bir samimiyet ile karşıladı ve elini sıkarak dedi ki:

— Hakkı, benim bütün arzularıma rağmen sana büyük haksızlıklar yaptılar.

Fakat vaziyet nazikti, sizlerin lehinde fazla ileriye gidemezdim. Çünkü Talâtla çok tehlikeli ihtilâflara düşmek lâzımdı. Harb dolayısile yalnız sizin değil, benim aleyhimde de alınan tertibata fazla ehemmiyet vermedim, bunlardan gafil davrandım. Bu itibarla bütün arkadaşların beni mazur göreceğinize eminim.

Hakkı bey:

— Ehemmiyeti yok paşam, dedi, aldırmayın; olağan şeylerdir.. geçti, gitti..

Enver paşa, bundan sonra tıpkı Mümtaz beye anlattığı gibi kendi düşünce ve endişelerini anlattıktan sonra münasip bir yerde saklanmak için kendisine bir yer tedarik edip edemiyeceğini sordu.

Hakkı bey, kendi validesinin çok ciddî ve ketum bir kadın olduğunu, vaktile uzun müddet o havalide oturduğu için Üsküdarda, ağlebi ihtimal Körbakkalda bir ev bulacağını, şimdilik bu evde saklandıktan sonra paşayı Sabancada Akçayda (Sabancanın bir köyüdür) sonuna kadar muhafaza etmeğe muktedir olduğunu söyledi ve ilâve ederek dedi ki:

— Hattâ yalnız sizi değil, bize çok büyük haksızlıklar yaptıkları halde Talât paşayı ve diğer saklanmak istiyen arkadaşlarını da Akçayda muhafaza edebilirim. Hiç kimse şüphe etmez. Benden emin olsunlar, kıllarına bile zarar gelmez. Kendilerine teminat verebilirsiniz.. Benim namusuma itimad ederek, buyursunlar, gelsinler!.

Enver paşa, Hakkı beyin kendisine büyük bir itimadla güvenerek yaptığı bu tekliften memnun olmuştu. Hemen cevap verdi:

— Üsküdarda bir eve çekilmek fena fikir değil. Fakat İstanbuldaki vaziyet günün birinde tehlikeye düşebilir, belki de uzun müddet Üsküdarda kalamamak mevkiine gelirim. Bunun için Anadoluda saklanmak daha doğru olur. Bu itibarla madem ki Sabancadaki vaziyetten bu kadar eminsin, ben de bir müddet sonra oraya gidebilirim. Talâtla diğer arkadaşlara gelince: Onların ne düşündüklerini bilmiyorum. Ben bir defa söylerim, fakat zannetmem ki, senin teklifine yayanşmış olsunlar..

(Arkası var)

Türk biniciliğini bütün dünyaya tanıtan suvarilerimiz döndüler

Suvarilerimiz Londrada iki birincilik bir ikincilik, Paris ve Romada da çok iyi derece aldılar

Avrupada bir çok muvaffakiyetler gösteren suvarilerimiz dün gece Providans vapurile saat 22 de şehrimize döndüler. Genç suvarilerimizi istikbal için Binicilik mektebi talebelerinden mürekkep bir çok subay ve kalabalık bir halk erkenden Galata rıhtımını doldurmuşlardı.

Vapur saat ona doğru rıhtıma yanaşırken karşılayıcılar, suvarilerimize «yaşa» seslerilerile haykırıyor, sürekli alkışların arkası kesilmiyordu. Vapurun yanaşması yarım saat kadar sürdü ve bütün karşılayıcılar genç subayları bir an evvel görmek için vapurun merdivenine atıldılar. Polis inzibatı güçlükle idare ediyordu. Biraz sonra Providans'ın güğertesinde samimî bir kaynaşma başladı. Sipahi ocağı, Binicilik mektebi ve bir çok zabitanla suvarilerin dostları tarafından gençlere takdim edilen çelenkleri samimi tebrikler takib ediyor, vapur lambalarının hafif ziyaları altında «Cevad Kula», «Cevad Gürkan», lerile arkadaşlarını arıyanların sesleri yükseliyordu.

Vapurun merdiveni başında Türk ekibi şefi, Binicilik mektebi müdürü yarbay Saim kendilerini karşılıyanların ellerini sıkarak samimî tebriklere mukabelede bulunuyordu. Yarbay Saim kendisinden ihtisaslarını soran gazetecilere Avrupadaki muvaffakiyetlerini şöyle anlattı:

Yarbay Saimin izahatı

«— Malûmunuz olduğu üzere Türk suvari ekibi bu sene Roma, Paris, Londra müsabakalarına iştirak etti. At sporunu tanıyarak takib edenlerin takdir edecekleri veçhile Avrupada yirmi bir yerde yapılan beynelmilel konkur müsabakaları içinde şu üç saha en başta gelirler:

Londra birincidir. Paris ve Roma onu farksız olarak takib ederler. Türk ekibi bu sahaları ilk defa olarak görmüşler ve çok kuvvetli ekiblerle karşılaşmıştır. Buna rağmen kendisine tevdi edilen temsil vazifesini şerefle ifa etmiş ve ak yüzle dönmüştür.

Bu müsabakaların her birinde birinci, ikinci, üçüncü ve ilâh.. gibi çok iyi dereceler alınmıştır. Suvari binicilik okulu her sahada olduğu gibi atlı spor cephesinde de en başta Türk olduğunu düşünerek çalışmaktadır. Türk ki, Asya ortalarının vahşî ormanlarının serferaz mahlûku olan, atı bulan ve evine alan ve nihayet hemcinslerine faydalı kılan, en sonunda ona bugünkü kıymet ve mevkii veren ulustur. Atına yalnız bu kıymet ve meviini vermekle kalmamış, onu aynı zamanda silâh ve şeref arkadaşı edinmiştir.

Bu bizim çalışmamız da bir ilhâm menbaıdır. Türk suvari ekibinin arsıulusal sahalardaki muvaffakıyetinden bahsederken başta Büyük Önderimiz Atatürk ve sevgili Başbakanımız olduğu halde daima âzamî alâka ve lütuf gördüğümüzü de zikretmeliyiz. Bu alâka ve lütfa daima lâyık kalmak düşüncesi ve bu ilhâm menbalarından aldığımız kuvvet de bizi muvaffak kılan âmillerdir.

Bu kadar geç bir zamana kadar sizlerin bizi karşılamak ve taltif etmek suretile gösterdiğiniz alâka da milletin süvari ekibi ile ne kadar alâkalı olduğunu gösteren en bariz bir delilidir. İşte üçüncü kuvvet ve liham membaı da budur. Binaenaleyh kazanan Türk ve onun büyükleridir. Şeref onlara aiddir.

Türk olduğumuzu düşünerek çalışmak ulularımızın teveccüh ve itimadlarına karşı medyun olduğumuz şükranı sözle değil, fiil ile ödemek memleketin bu alâka ve muhabbetine daima mazhar kalmak azmi bize bu muvaffakıyetleri vermiştir.

Yalnız bu muvaffakıyetlerin şükranını fiilen göstermek hususunda bütün enerji ve gayretlerile çalışan ekib arakadaşlarımı burada da takdir etmeği mektebin müdürü ve ekibin şefi sıfatile vazife telâkki ederim. Türk milletine, onun sevgili ulularına minnet ve şükranlarımızı arzederim.»

General Şemseddin de döndü

Teftiş için Avrupaya giden suvari müfettişi general Şemseddin de ayni lerimizin Avrupadaki muvaffakıyetleri çok büyüktür. Londrada iki birincilik, bir ikincilik almışlardır. Paris'te ve Romada da çok iyi derecelerle Türk biniciliğini bütün dünyaya tanıvapurla şehrimize gelmiştir. Süvaritan genç suvari subaylarımızı tebrik ederiz.

Rekabet kavkasının neticesi

Hasköyde oturan bozmacı Kâmil adında biri yine bozmacılık yapan Ahmed adında diğer bir adamla rekabet yüzünden kavga etmiş ve bir gün akşam üzeri Ahmed, yanında Emin adında bir arkadaşile kahveden çıkarak evine giderken Kâmil önlerine çıkmış ve elindeki tabanca ile Ahmedin üzerine beş el ateş etmiştir. Fakat çıkan kurşunlardan dört tanesi boşa gitmiş, biri de Ahmedin arkadaşı Eminin bacağına rastlıyarak yaralamıştır. Dün ağır ceza mahkemesinde Kâmil mevkufen muhakeme edilmiş ve altı sene sekiz ay hapsine, müebbeden âmme hizmetlerinden memnuiyetine karar verilmiştir.

Şükran motörü karaya oturdu

Limana gelen malûmata göre keresteci B. Muammere aid 80 tonluk Şükran motörü İneboluda karaya oturmuştur. Fakat nüfusca zayıat yoktur.

Çarpışan vapurlar

Geçen pazar günü akşamı Sarayburnunda çarpışan Burgaz vapuru bugün, Kadıköy vapuru da cumartesi günü tamirden çıkarılacaklardır. Çarpışma hadisesi hakkındaki tahkikat henüz neticelenmemiştir.

Lokomotifin kıvılcımları bir vagonu tutuşturdu

Ankara 13 (Telefon) — Çetinkayaya giden tren İncesu önünden geçerken lokomotifin bacasından sıçrıyan kıvılcımlar katara bağlı bir travers vagonunu tutuşturmuştur. Ateş sirayete meydan verilmeden derhal söndürülmüştür.

Çocuğu kaçırtmış

Karagümrük zabıtası bir çocuk kaçırma ve yaralanmıya sebebiyet hâdisesi tahkikatına el koymuştur. Hâdise şu şekilde cereyan etmiştir:

Edirnekapıda bir evde bayan Ayşe ile kızı Hayriye ve bir de Torunu Necati oturmaktadır. Bayan Ayşenin kızı zevcinden ayrı bulunduğu cihetle üç yaşındaki çocukları Necatiye de kendileri bakmaktadırlar.

Evvelki gün Necati, bir aralık oynamak üzere kapı önüne çıktığı bir sırada anî olarak bir taraftan beliren bir adam çocuğu kucaklıyarak kaçırmak isterken büyük annesi Ayşe işin farkına varmış ve bu adamın peşinden yetişerek çocuğu kurtarmağa çalışmıştır. Fakat Necatiyi kaçırmakta olan adam bu sefer de birkaç tekme ile bayan Ayşeyi yaralıyarak savuşmuş, çocukla beraber gözden kaybolmuştur. Bayan Ayşe zabıtaya müracaat etmiştir. Polis, tahkikata başlamıştır.

İğneada ve Midye gümrükleri

Şimdiye kadar Haydarpaşa gümrük idaresine merbut bulunan İğneada ve Midye gümrükleri Edirne gümrük idaresine bağlanmıştır.

İş mıntakası müfettişi Bursaya gitti

İş mıntakası müdürü B. Halûk, İş müesseselerini ve işçi vaziyetini mahallinde tedkik etmek üzere dün Bursaya gitmiştir.

Praglı talebeler

Şehrimize gelen 80 gençten mürekkep bir Prag talebe kafilesi dün üniversitede hayvanat ve nebatat enstitülerini ziyaret etmişlerdir.

Muhtelis havale memuru

Kâzım 7 sene 10 ay hapse 674 lira ödemeğe mahkûm oldu

Kızıltoprakta posta memurluğunda bulunduğu sırada sahte bir telgraf havalesi tanzim ve altına Makbule diye uydurma bir imza atarak 175 lirayı ihtilâs etmek ve ayrıca zimmetine geçirdiği 579 liranın da meydana çıkmaması için ötekinin, berikinin posta havalesi bedellerini vaktinde sahiplerine vermemek suçlarından maznun Kâzımın muhakemesi dün ağır ceza mahkemesinde bitirilmiştir. Muhakeme neticesinde Kâzımın suçları sabit olduğundan, yedi sene on ay hapsine, 674 lira para cezası ödemesine, müebbeden âmme hizmetlerinden mahrumiyetine ve ceza müddetince kanunî mahcuriyet altında bulundurulmasına karar verilmiştir.

Galata rıhtımındaki meydan

Merkez Rıhtım hanı ile Deniz ticaret müdürlüğü binası arasında bir meydan yapılacağını evvelce yazmıştık. Bu meydanın yapılacağı arazideki kahve ve dükkânların yıktırılmasına başlanmıştır.

Binaların yıktırılması iki ay kadar sürecektir. Belediyenin ne vakit inşaata başlıyacağı henüz bilinmiyor. Bununla beraber şehircilik mütehassısı B. Proste meydanın yerini muvafık gördüğü için ilk imkânda belediyenin bu işe başlıyacağı muhakkak görülmektedir. Ayni zamanda meydanın müstakbel Galata yolcu salonile alâkası olacağı cihetle her iki inşaata birden başlanıp, birden bitirlmesi çok muvafık olacaktır. Liman idaresinin bu ciheti belediyeye bildirmesi muhtemeldir.

Bir hırsız yakalandı

Çalınan eşya satılırken ele geçirildi

Emniyet direktörlüğü ikinci şube memurlarından biri, mühim bir mücevherat ve halı hırsızlığının failini meydana çıkarmıştır. Vaka şöyle cereyan etmiştir:

Topkapıda madam Mariyanın evine giren meçhul bir hırsız evden bir hayli mücevherat ve halı aşırarak kaçmıştır.

Madam Marya bin liraya yakın tutan bu hırsızlığı, Topkapı polis karakoluna bildirmiş, mahallî zabıtası tahkikat yaptığı bir sırada Abraham isminde bir hırsızı yakalamıştır.

Bunun hakkında yapılan tahkikat müsbet bir netice vermediği cihetle kendisinden teminat alınarak bırakılmıştır.

Diğer taraftan ikinci şube memurlarından biri, Çarşı içinde komisyonculuk yapan İsmail isminde birinin satın aldığı bazı eşyadan şüphelenmiş ve bu eşyanın nereden alındığı noktasını tahkika girişmiştir. İş biraz kurcalanınca, İsmail, Hüseyin ve Halid isimlerindeki şahısların müşterek olarak bazı kuyumculara ve halı tüccarlarına ve bir de şerbetçiye sattıkları eşyanın madam Maryanın evinden çalınan eşya olduğu anlaşılmış ve bu eşyayı da ilk ellere satan şahsın maruf gece hırsızlarından Abraham olduğu tesbit edilmiştir.

Fail bu şekilde taayyün ettikten sonra, yakalanması için tertibat alınmış ve Abraham, evvelki gece Topkapı dışarısında Dutluk denilen yerde bir rakı âlemi tertib ettiği sırada kımıldıyamadan yakalanmıştır.

Bu sefer, bütün delâilile zabıtanın eline düşen Abraham hakkındaki tahkikat genişlemektedir.

Koyun, kuzu hırsızlarının muhakemesi

Asliye üçüncü ceza mahkemesinde bir hırsız şebekesinin muhakemesine başlanmıştır. Bayram, Gafur, İbrahim ve Mehmed adlarında dört kişi bir şebeke kurarak Kâğıdhane köyü civarında bir çok celep ve kasapların ahırlarından koyun ve kuzu sürülerini aşırmışlardır.

Dün üçüncü ceza mahkemesinde yapılan muhakmede suçlulardan üçü hırsızlığı katiyen inkâr etmişler, yalnız bunlardan Bayram iki ahırdan kuzu ve koyun çaldığını itiraf etmiştir. Mahkeme, hırsızlık yapılan yerlerde ehli vukuf tarafından keşif yapılmasına karar vererek muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

El sürülmiyen para için kazanç vergisi

Amerikada bir mebus madam Ruzvelti vergi kaçakcılığı ile itham etti. Madam Ruzvelt meselenin mahiyetini anlattı

Nevyorktan İntransigeant gazetesine yazılıyor: Vergi kaçakçılığı komisyonu, cumhur reisi B. Ruzveltin en koyu hasımlarından olan Nevyork mebusu B. Fishin dikkate şayan beyanatını dinlemiştir. Mebus Fish komisyonun tahkikatına, siyasî bir mahiyet vermeğe çalışmış ve hasımları olan demokratları şaşkına çevirmeğe muvaffak olmuştur.

Madam Rozvelt

Nevyork mebusu diyor ki: «B. Ruzveltin zevcesi, radyo idaresile imzaladığı mukavele mucibince radyoda verdiği konferanslar için bir para alıyor, fakat bu paraya el sürmüyor, bunları hayır müesseselerine bırakıyor. Madam Ruzvelt eline geçmiyen bu paralar için hazineye kazanç vergisi ödememiştir. Halbuki, mademki ortada bir kazanç vardır, kazanç vergisi vermesi lâzımdır. Bu vergiyi verdikten sonra kalan parayı istediği yere teberrü edebilir.

Teberrüler için kazanç vergisi verilmese, hayır müesseselerine sayısız paralar teberrü etmiş olan Rokfeller yüzde altmış nisbetinde daha az vergi verecekti. Halbuki Rokfeller bütün kazancı için vergi vermiş, bundan sonra teberrüde bulunmuştur.»

Mebus Fishin bu sözleri o kadar derin bir tesir uyandırmıştır ki gazeteciler bayan Ruzveltin bu iddialarına karşı ne diyeceğini anlamak için derhal beyaz saraya koşmuşlardır. Bayan Ruzvelt gazetecilerin suallerine şu açık cevabı vermiştir:

«— Belki ben kanunu yanlış anlamışdım. Fakat hüsnü niyetim meydandadır. Teberrü ettiğim bu paralar için kazanç vergisi ödemeğe mecbur olduğum bana ispat edilirse hazineye vergi hissesini vereceğim. İş bu şekilde tecelli ederse, bundan sonra hastalarıma ile ihtiyarlara yaptığım yardımın azalmaması için radyoda daha sık konferanslar vereceğim.»

Müddei B. Fish bu ilk muvaffakiyetinden sonra nutkunun sonunda Madam Ruzveltin iki oğlu John ile Elliotu, Ruzveltin kızı bayan Boettigeri, şöcenah sendikalizmi reisi Harry Hopkinsi vergi kaçıranlar arasında zikretmiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

— Her şeyden evvel maliye nazırı B. Henri Morgentavın hesaplarını tedkik etmek lâzımdır.

Güzel Trakyada bir dolaşma

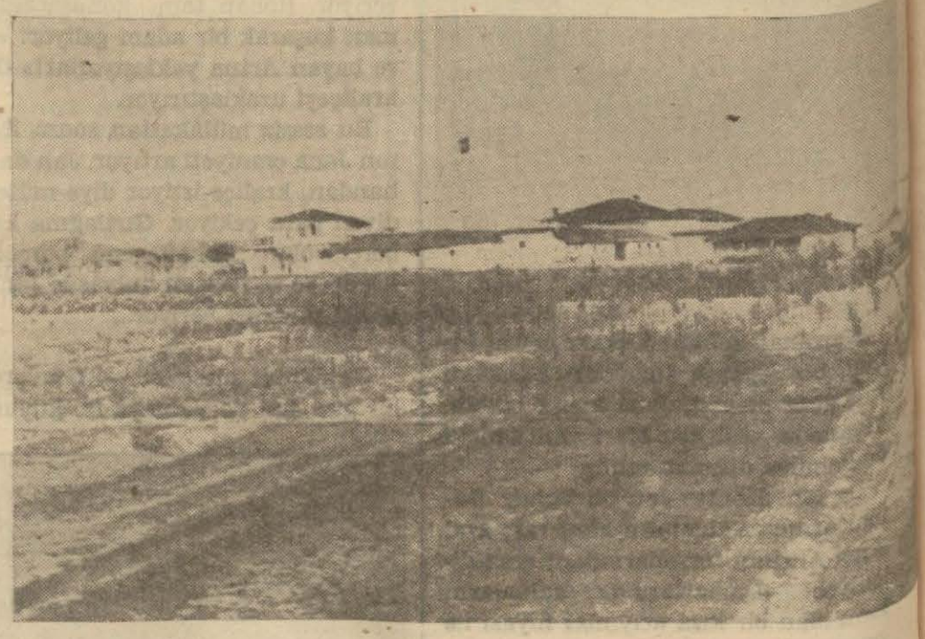

Trakya Devlet Örnek ve Üretme çifliği

(Baş tarafı 6 ncı sahifede)

biraz ekşi, mayhoş olanını severler. Halbuki bizdeki elmaların çoğu tatlıdır. Bunun için şimdi biz de mayhoş elma tipini yetiştirmeğe çalışıyoruz. Bunlar ayrıca tatlı elmalardan daha çok dayandıkları, kısa bir zamanda çürümedikleri için ihraca da elverişlidirler.

Bundan sonra armutlar gelir. Bizde iki türlü armut yetişiyor: Biri küçük, diğeri büyük cinsler. Yerli armutlar içinde tanesi bir kilo gelen armutlar vardır. Bundan başka küçük cins olarak Mustabey armudu yetişiyor. Fakat bunlar da çabuk bozuldukları için ihraca salih değildir. Burada armut cinslerinin mayhoş lezzette olanlarını üretmekteyiz.

Üçüncü ihraç meyvamız şeftali olacaktır. Şimdiye kadar Trakyada iyi şeftali yetişmiyeceği kanaati vardı. Halbuki yaptığımız yetiştirme tecrübelerinden aldığımız neticelere dayanarak bilâ fütûr söyliyebilirim ki Trakyada bol bol şeftali yetiştirilecek ve en güzel ihraç maddesi olacaktır. Yalnız bunlarda biraz ambalâja dikkat etmek icap der.

Ayrıca sofralık üzüm çeşitleri hazırlamaktayız. Tecrübe muvaffakıyetle bittiği takdirde halka tamim edeceğiz. Üzümlerin de hastalıklara mukavim olan cinslerini yetiştiriyoruz. Bunları da parasız olarak halka dağıtacağız. Patates ziraatini bütün memlekete tamim için çalışıyoruz.

Ağaç yetiştirme

Çalışma proğramımız içinde ağaç yetiştirme de vardır. Trakyada kavak seferberliği ilân edilmşitir. Ve çok isabet olmuştur. Tamim edilen kavak selvi cinsidir. Bunun kerestesi biçilmeye elverişlidir. Ve kibrit imalinde kullanılır. Kavak çabuk büyüyen bir ağaç olduğu için istifadelidir. Köy evleri inşaatında da kıymetli bir ağaçtır.

Anadolunun ve İstanbulun ev süpürgelerini Trakya temin eder. Bunların da hangisinin en ziyade verimli olduğunu, hastalıklara mukavim tiplerini araştırıyoruz. Gene halka bildireceğiz.

Çiflikte 150 - 180 amele çalışmaktadır. Bütün tarlalarımız ve tecrübelerimiz halka açıktır. Çok istifade edenler olmuştur. Bazıları «bize para vermeseniz de buraya gelip çalışacağız» diyorlar.

Hayvan yetiştirme

Burada gördüğümüz işler arasında ayrıca hayvan yetiştirmek te vardır. Trakya çifçisi için sığır hayvanı olarak Pilevne ırkını tamim ediyoruz.

Burada lüks yoktur. Daima halkın ihtiyacı göz önünde tutularak çalışılır. Faydasız bir işe girişmek memnudur. Bu çalışmalarımızla Trakya kalkınmasına küçük bir yardımımız olursa ne mutlu bize!

B. Avni Akyardar bu izahatı verdikten sonra bizi çifliği gezmeğe davet etti. Tecrübe tarlalarını, fidanlıkları birer birer gezdik. B. Avni Akyardar:

— Trakyada bilhassa kesif ziraat usulünü tamim edeceğiz, dedi. Tarlayı istirahate terk etmek usulü kalkacaktır. Bizim ziyan edecek, boş bırakılacak topraklarımız yok. Bir avuç toprağın vereceği mahsul bizim için ehemmiyetlidir. Bunu daima arıyacağız ve köylüye anlatacağız.»

Halk için çalışan bu büyük müesseseden öğleye doğru ayrıldık.

Şevket Hıfzı Rado

Her akşam bir hikâye

Hakikatın iki yüzü

Ali Samimden Reşid Hayriye:

«Bana bu defa sahiden tutuldun diyorsun. Buna istersen bir flört de, bir kapris de, bir münasebet de, ne dersen de, kabul ederim. Fakat derin bir aşk dersen, gülerim sana. Hayır yavrum, işin içinde aşk yok. Burnumdan sımsıkı yakalanmış olduğuma deliller de gösteriyorsun. Söylediğin şeylerin hepsi doğru fakat bunlar hiç bir şey isbat edemezler.

Şimdi gösterdiğin delilleri tetkik edelim.

«Onun hoşuna gitmek için bıyıklarını bile tıraş ettirmişsin» diyorsun.

Bu doğru. Fakat bıyıksız daha rahat edecektim de ondan. Şimdi artık kimde bıyık kaldı? Çoktandır istiyordum. Fakat pek yakışmıyacak diye korku içinde tereddüt ediyordum. Kurnazlık ettim. Handan bunu istesin de ben de ona karşı bir fedakârlık yapıyormuşum gibi görüneyim diye düşündüm. Muvaffak da oldum. Bu türlü hünerlerde kadınlar pek kurnazdırlar. Aldıkları halde verir gibi davranırlar. Ben de onları taklid edersem kabahat mi?

«Artık hiç bir sinemaya gitmiyormuşsun» diyorsun.

Bu da doğru. Fakat sinemada içim sıkılıyor. Mevzuun hiç değiştiği yok. Ya bir kadın bir erkeği sever, kadın sevmez; ya bir erkek bir kadını sever, erkek onu sevmez. Artık bu hiç değişmez zemin üzerinde uydur dur. Ben güzel musikili filimleri severim. Onlar da muttasıl ayni şeyleri tekrardan ibaret kalıyor. Görüyorsun ya, delil diye gösterdiğin şeylerin hiç bir kıymeti yok. Çünkü sen bu hükmü kendiliğinden vermiyorsun. Başkalarından işittiklerini satıyorsun. Bak, bu dedikoduları nereden duyduğunu ben sana anlatayım:

Başta Ali Rasimler... Hasan, Şükrüler, bir de Muhtar.

Ali Rasimin karısı Nadide... Allah vermesin. Ne dedikoducu kadındır o. Kocası da hep onun dediğini tekrar eder. Koca değil, kurulmuş gece saati!

Hasan Şükrülerle Muhtar hiç görünmiyorsun diye bana sitem edip dururlar. Peki ama, neden her zaman görünmeğe ben mecbur olayım? Neden onlar beni aramazlar? Evet, vaktile böyle şeye ehemmiyet vermezdim ama, nihayet işte biraz alıngan oldum.

Hiç evden çıkmıyorsun diye bana kabahat buluyorlar. Evden çıkmamakla insan burnundan kapana yakalanmış gibi âşık olmak mı lâzım mutlaka?

İnsan bazan yalnızlıktan o kadar hoşlanıyor ki. Her gün şurada burada rasgele bir ahbapla sürtmek hayat mıdır sanki?

Sen burada olsaydın... Ona diyeceğim yok. Fakat maatteessüf uzaktasın. Bu dostlar insanın sinirine de dokunuyorlar. Tutuldun, yakalandın! diye muttasıl alay etmelerine kızmamak kabil mi? Evet, onlar Handan gibi bir kadına nail olsalardı kendilerinden geçerlerdi elbette. Herhalde emin ol, kendimi kaybetmedim. Dizginlerimi bir kadına teslim etmedim. Handan pek hoşuma gidiyor. Fakat onun kölesi değilim. Şimdi seni Anadolu ajansı yapıyorum. Bu havadisi her tarafa neşrederek deli gibi tutkun bir âşık olduğum hakkındaki rivayetleri tekzip et.

Ali Samim

Handandan Nerimana

Şekerim,

Fena halde âşıkım.

Gülme, başını sallama. Senin bu sözlerini çok işittik diye eğlenme. Şimdi başka. Bu defa sahiden tutuldum.

Ali Samim pek hoşuma gidiyor demiştim sana. Fakat yaptığı kurdan bir netice çıkmıyacak, geçip gidecek zannediyordum. Halbuki tamamen aksi çıktı. Fena halde yakalandım.

O ise benden beter bir halde!

Buna da muhakkak surette eminim. Kendisini dostlarile görüşmekten menettim. Ne Hasan Şükrülerle ne Muhtarla, hiç kimse ile konuşmuyor.

Dostları beni rahatsız ettiler de ondan böyle yapıyorum zannetme. Yalnız, üzerinde ne kadar fazla bir tesirim olduğunu tecrübe etmek istedim. Samim ne dersem yapıyor.

Şimdi hiç onları gidip aramıyor. Bir yerde kendilerine tesadüf ederse başını çeviriyor. Bundan biraz muazzep olduğunu zannediyorum. Fakat buna mukabil Handancığının aşkı var...

Samim gerçekten güzel bir delikanlı. Bir kaç senedenberi sen onu görmemişsin. Öyle dedi bana. (Çünkü senden bahsettik). O zaman bıyıklı idi. Bir aya gelinciye kadar da bıyığı vardı. Şimdi ona bıyıklarını tıraş ettirdim. Bıyıklarının güzelliği ile pek mağrur idi. Kestirmek istemiyordu. Fakat ısrarıma dayanamadı. Doğrusunu ararsan tıraş ona yakışmadı da ama, ne yapayım, oldu bir kere.

Gülme. Beni sevdiğine dair bu kâfi delil değil mi? Vaktile âşıklar sevdikleri kadın uğrunda kahramanlıklar yaparlarmış. O zamanlar geçti ayol!

Ah bilsen ne kadar seviyorum onu.

Onu Ali Rasimlerle görüşmekten de menettim. Nadide ile aralarında ufacık bir flörtten başka bir şey geçmemiş olduğuna yemin ediyor. Müfide ile o kadarcık bir şey de yokmuş. Bunun doğru olduğuna inanıyorum. Ama ne olursa olsun. Selâm vermiyecek o kadınlara! Zavallı Samim, ne istersem yapıyor. Her sözümü küçük bir çocuk gibi dinliyor. Çünkü kendisini sevdiğimi biliyor.

Ne kadar da kabiliyetli bir erkek. İki güzel roman yazdı. Musikiden de anlıyor. Fakat ben edebiyat ile uğraşmasına müsaade etmiyorum. Senin gibi bir erkek benim gibi bir kadın tarafından bu kadar sevilirse aşktan başka bir şey düşünmez, diyorum. Hakkım yok mu?

Ama çok kıskanç. Kocamı da kıskanıyor. O senden evvel vardı, onu tahtından aşağı atamam, tahammül edeceksin, dedim. Etrafta dolaşan üç dört erkek te, ne yapayım, mazinin yadigârları. Kapımı kendilerine kapıyamam ya. Söyle, hakkım yok mu? Samim: «Ben senin için bütün dostlarımdan yüz çevirdim ya» diyor. Fakat o erkek, o başka. Ben kadınım. Doğru değil mi?

Bugünlerde kocamı kandıracağım, sizi ziyarete geleceğiz. Görsen kocamın ne güzel saçları var. Samim deli gibi onu kıskanıyor. O da beraber gelmek istiyor. Kabil mi? Kendisine temin ettiğim saadet yetişmiyor mu? Benim gibi candan sevecek bir kadını nerede bulacak? Onu hiç kıskanmıyorum, serbes bırakıyorum. Daha ne ister. Ah, yarabbi, ne kadar seviyorum Samimi bilsen!

Pek çok buselerle.

Handan»

Hikâyeci

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Maçka, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Kurtuluş caddesinde A. Galapulo, Beyoğlu: Galatasaray, Posta sokağında Garih, Galata: Topçular caddesinde Hidayet, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Yemişte Bensason, Heybeliada: Tomadis, Büyükada: Merkez, Fatih: Saraçhanede İbrahim Halil, Karagümrük: Mehmed Arif, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy: Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Ziya Nuri, Beşiktaş: Süleyman Recep, Kadıköy: Pazaryolunda Merkez, Modada Faik İskender, Üsküdar: Ömer Kenan, Fener: Deftarda Arif, Beyazıd: Yeni Lâleli, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Kocamustafapaşada Rıdvan, Alemdar: Cağaloğlunda Abdülkadir, Şehremini Ahmed Hamdi.

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Cemaziyelvvel 5 — Ruzuhızır 70

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	6,46	9,00	4,39	8,38	12,00	1,58
Va.	2,26	4,40	12,20	16,19	19,40	21,38

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk So. No. 13

Radyo

14 Temmuz 937 Çarşamba

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: SON.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Konferans: Beyoğlu Halkevi namına, 20: Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 20,45: Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı), 21,15: ORKESTRA: 22,15: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23: SON.

Ecnebi istasyonların bu akşamki en müntehap programı

Milâno (368) saat 22: Senfonik konser, **Viyana** (506) 20,25: Orkestra, **Berlin** (356) 21,10: Askeri bando, **Nis** (253) 21,30: Konser, **Lüksemburg** (1293) 22,50: Fransız musikisi, **Varşova** (1339) 23: Senfonik Fransız musikisi, **Monako** (405) 24: Konser, **Varşova** (1339) 22: Piyano (Chomin), **Belgrad** (437) 22,20: Piyano konseri, **Peşte** (549) 23,25: Tzigan musikisi.

Dans musikisi

Breslav (316) saat 23,30, **Peşte** (549) 0,10, **Londra** (Kısa dalga) 18,35 - 0,15.

15 Temmuz 937 Perşembe

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Muhtelif plâk neşriyatı, 14,00 Son.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Spor müsahabeleri: Eşref Şefik tarafından, 20: Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 20,45: Safiye va arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı), 21,15: ORKESTRA: 22,15: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23: SON

BORSA

13 Temmuz 1937

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

ESHAM ve TAHVİLÂT

İstikrazı dahili	94	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası	86,75
1933 istikrazı	95		
Ünitürk I	16,07,50	Anadolu His.	24
» II	15,15	Terkos	7
» III	15,30	Terkos	8,50—
Mümessil I	38,50	Çimento	13,15
» II	40,20	İttihad değirmenleri	10,40
» III			
İş Bankası	9,80	Şark değirmenleri	0,80
» hamiline	9,90		
» Müessis	77		

Para (Çek fiatleri)

Paris	20,51,25	Sofya	64,10,25
Londra	624	Prag	22,81,65
Nev York	79,15	Berlin	1,98
Milâno	15,12,82	Madrid	13,94.25
Atina	87,56	Belgrad	34,6150
Cenevre	3,47,35	Zloti	4,20
Brüksel	4,72,75	Pengo	4,00,64
Amstermad	1,44	Bükreş	107,53.20
		Moskova	24,—

İSTANBUL
TİCARET ve ZAHİRE BORSASI
13/7/937

FİATLAR CİNSİ	Aşağı	Yukarı
Buğday yumuşak	6 11	6 32 ½
Arpa	4 —	4 15
Mısır sarı	4 32 ½	— —
Yulaf	4 20	— —
Fındık iç	44 —	— —
Pamuk	43 —	— —
Peynir beyaz	25 —	27 20
» Kaşar	40 —	55 —

GELEN	
Buğday	317 ton
Bulgur	36 »
Tiftik	8 »
Yapak	24 »
Kaşar	18 »
Mısır	20 »
Z. yağ	29 »
K. ceviz	13 »
Fasulye	20 »
Mercimek	10 »

DIŞ FİATLAR		
Buğday: Liverpul	6,75	K.
» : Vinipek	5,58	»
» : Şikago	6,75	»
Arpa : Anvers	5,15	»
Mısır : Londra	3,80	»
Keten T. : »	8,02	»
Fındık G. : Hamburg	94,45	»
» L. : »	94,45	»

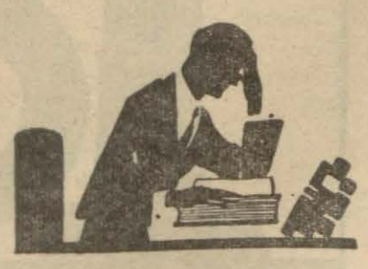

İş bulmak için

Uzun uzun düşünecek yerde AKŞAM gazetesine bir KÜÇÜK İLÂN koydurunuz.

3 defası 100 kuruş

KUBİLÂY HAN

Yazan: İskender F. Sertelli — No. 110

Kubilây, Kanton ihtilâlini denizden donanma ve karadan ordu ile bastırmağa karar vermişti, umumî harekâtı kendi idare edecekti.

Bir gün Kubilâya:

— Hakanım! Terlan, prenses Gülçini seviyor. Onları baş göz edelim.

Diyen Tarhan Şanga, artık bunu Kubilâydan gizlemekte mâna ve fayda görmüyordu. Pekin sarayında ve bilhassa Çinliler arasında böyle bir sırrın uzun zaman saklı kalmasına imkân mı vardı?

Kubilây, Şanganın şakacı bir adam olduğunu bildiği için, bu sözü duyunca:

— Terlan, kızım Gülçini sevecek kadar kör ve aptal bir erkek olsaydı, onu derhal hassa kumandanlığı mevkiinden hayvan tımarcılığına indirir ve yüzüne bakmazdım.

Diye cevap vermişti.

Kubilây, Terlanın Gülçini candan sevdiğine inanmış olsaydı, bu haber onu belki de memnun edecekti. Fakat, hakanın bu habere inanması imkânsızdı. Bütün Çin halkı: «Terlan, prenses Gülçini seviyor!» diye şehadet etse, hakan gene inanmazdı.. ve inanmıyacaktı. Kubilây, Terlanın zevk ve duygularının inceliğinden, ve bilhassa onun zekâ ve uzağı görüşlerinden o kadar emindi ki.. Terlanla Gülçini bir arada sevişirken görse bile, kendi gözlerine de inanmıyacaktı.

***

Büyük deniz harbi hazırlıkları bitmişti.

Kubilây mühim işlerle uğraşıyordu.

Bir gün Şangaya:

— Bu lâtifeyi bir daha tekrarlama, Tarhan! Terlanın uykusu kaçar..

Demişti.

Gerçek, Gülçin, Terlan gibi güzel, yakışıklı ve mert bir erkeğin uykusunu kaçıracak kadar çirkindi. Güldüğü zaman iri dişleri dudaklarının altından uzanır, avurtlarının iki tarafında garip bir şişkinlik peyda olur ve küçücük gözleri büsbütün kaybolurdu. Göğsü çok zayıftı.. parmakları değnek gibi kuru ve cılızdı. Rengi kara bakırı andırırdı. Fakat huyları.. ve çenesi.

İşte Terlan onu güzel huyu ve tatlı dili için seviyordu. Hem de ne seviş..!

Terlan sevgilisini bir gece görmese deli gibi sabahlara kadar kendi kendine konuşur, gözüne uyku girmezdi.

Bu sevişmeyi yakından görenler:

— Onların arasında bilmediğimiz bir sır var!

Derlerdi.

Kubilâyın bu sırrı keşfetmeğe vakti yoktu..

O şimdi her şeyi unutmuştu.

Kanton ihtilâli!

Bu, yurdun en büyük, en korkunç dertlerinden biri idi.

Kubilây, Kantona gidecek ordunun başına geçmek, deniz harbinde büyük kumandayı eline almak istiyordu.

Kubilây, Kanton ihtilâlini bastırmak için şöyle bir plân yapmıştı:

Umumî harekâtı kendi idare edecek;

Deniz kumandasına amiral Şütso bakacak;

Kara ordularının başında da general Hun - Kan bulunacaktı.

Bu suretle üç koldan yürüyecekler, Yay adalarında esaslı bir tarama yaptıktan sonra Kanton önlerinde demirleyip, bütün adaları birer birer işgal edeceklerdi.

Buralarda müstakil yaşıyan bir çok küçük adalar vardı. Bu ada sakinleri hemen her yıl - Japonların teşvikile - başkaldırırlar, Moğolları da bu suretle sık sık rahatsız ederlerdi.

Kubilây, Kanton eyaletine vardığı zaman, denizcilikte meharet ve istidadı olan insanları da aylıkla Moğol donanmasına almağa, onlardan da istifade etmeğe karar vermişti.

Kantondan gelen amiralin adamı Semga bahadıra gizli gizli oralardaki vaziyti anlatıyordu.

Semga bahadır, Kubilâyın Kanton seferine gitmesine hiç te taraftar görünmüyordu.

«— General Hun - Kan ile amiral Şütsonun araları açıktır. Hakan oraya gelirse, onları barıştırır.»

Diyen Şütsonun adamı farkında olmıyarak böyle bir hadiseyi meydana çıkarmış oluyordu.

Demek Kanton ihtilâlinin başında, araları açık iki kumandan vardı. Semga bahadır kendi kendine:

— Kim bilir? Diyordu. Belki de bu iki kumandanın arası açık oluşundan ve geçimsizliklerinden de yerliler ne kadar istifade etmiştir!

Bu bir ihtimalden ibaretti. Fakat, ne de olsa ortada bir hakikat vardı: Şütso ile Hun - Kanın arası açıktı. Bu vaziyet karşısında Kanton ihtilâlini bastırmak kolay bir iş olmıyacaktı.

Kubilâyın amiral Şütsoya olduğu kadar, general Hun - Kan'a da çok itimadı vardı. Biri denizde, öteki karada Büyük Moğolistan sınırlarının iki sadık bekçisi olarak yıllardanberi orada çalışıyorlardı.

Semga bahadır, iki kumandan arasındaki gerginliği Kubilâya söylemeğe çekinmişti.

Kantona gidecek ordu bütün eksiklerini tamamlamıştı.

Pekinliler Kubilâyın bu ordunun başına geçip Kantona gitmeye neden lüzum gördüğünü bir türlü anlıyamamışlardı.

Bir gün Kubilâyı sevenlerle birlikte bütün saray tabipleri bir araya toplandılar.. bu tehlikeli ve uzun sefere gitmeğe hakanın sıhhati müsait olmadığını göz önünde tutarak, kendisine - Pekinden ayrılmaması için - yalvarmağa karar verdiler.

Kubilâyın sol ayağında eski harplerden kalma bir yaranın izi vardı. Hakan rütubetli yerlere, dere ve deniz boylarına indiği zaman sol bacağında tahammül edilmez sızılar başlardı.

Kanton seferi Kubilâyın iztıraplarını arttıracaktı. Tabipler bunu düşünerek hakanın önünde diz çöktüler.. Kantonun havasının ağırlığından bahsederek:

— Oralarda ölüm kuşları çok dolaşır, hakanım! Bu sefere başkasını gönderirseniz, hayatınızı korursunuz!

Dediler.

Kubilây Kanton seferine hazırlanmıştı..

Onu bu yoldan geri çevirmek kolay bir iş olmıyacaktı.

Hakan:

— Ölüm kuşları kimin başına konacağını önceden tasarlamıştır. Ben oraya gitsem de gitmesem de ölüm beni arar, bulur. Kantona muhakkak gitmeliyim.

Diyordu.

Tehlikeyi Semga bahadıra da anlatmışlardı.

Semga.. bu ihtiyar vezir her hadisede daima kendini ileri atan cesur ve cidden Kubilâyı candan seven bir devlet adamiydi.

O gün Kubilây beyaz atına binmiş, Kantona gidecek orduyu teftiş ediyordu.

Askerler saray önündeki meydanda toplanmıştı.

Kubilây o gün Pekinde - uzun yıllardanberi tatbikine lüzum ve ihtiyaç duymadığı bir harp oyunu yaptırıyordu.

***

Harp oyunu nasıl yapılırdı?

Büyük meydanda toplanan asker ikiye ayrılmıştı..

Sağ cenah Moğol kuvvetini, sol cenah ta düşman kuvvetini gösteriyordu. Meydanın ortasına yüksek odun yığınlarından küçük kulecikler yapmışlardı.. bunlar düşmanın elinden alınması icap eden kale surları idi. İki taraf ta oksuz, kargısız, kılıçsız olarak bu tecrübeye girişmeğe hazırlanıyordu.

(Arkası var)

İstanbul Levazım âmirliği ilânları.

Müteahhit nam ve hesabına 120 adet kayık tabağı 60 adet tevzi kâsesi 56 kapaklı çorba kâsesi 120 adet tuzluk 15/7/937 perşembe günü saat 14,30 da Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 296 lira 60 kuruştur. İlk teminatı 22 lira 25 kuruştur. Şartname ve nümuneleri komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komsiyona gelmeleri. (31) (4038)

★

Maltepe Askerî lisesinin mevcut olan 2500 teneke ve 98 adet makarna, çay ve üzüm sandıklarına talip çıkmadığından 15/7/937 perşembe günü saat 14 de Tophanede Satınalma komisyonunda pazarlıkla arttırması yapılacaktır. Tahmin bedeli 144 lira 70 kuruştur. Teminatı 22 liradır. Eşyalar okulda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri.

(32) (4039)

★

İki No. lu dikim evinde mevcut olup satılığa çıkarılan 76 kalem eşya 26/Temmuz/937 pazartesi günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda açık arttırma suretiyle satılacaktır. Hepsinin muhammen bedeli 3800 liradır. Teminatı 570 liradır. Şartnamesi satınalma komisyonunda ve eşyalar Tophanede Dikimevinde görülebilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (30) (4037-

★

Davutpaşa Ölçme alayı ocaklarının 16/Temmuz/937 cuma günü saat 16 da Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. Keşif bedeli 695 lira 35 kuruştur. İlk teminatı 52 lira 15 Kuruştur. Şartnamesi ve keşfi komisyonda görülebilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 ncü maddelerinde yazılı belgelerle beraber belli saatte komisyonda bulunmaları. (38) (4155)

★

Ordu için 15 ilâ 20 bin adet alominyom kavurma kabı 16/7/937 cuma günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli beher adedi 30 kuruştur.

İlk teminatı 375 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (39) (4173)

★

İstanbul Levazım yollama müdürlüğü için yüz ton Lave marin kömürü 30/Temmuz/937 cuma günü saat 14, 30 da Tophanede satınalma komisyonunda açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmini bedeli 1450 liradır. İlk teminatı 108 lira 75 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (40) (4174)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremizin Paşabahçe Fabrikası beton arme Plaplansları arkasının doldurulması işi açık eksiltmeye konulmuştur.

II — Keşif bedeli 9867 lira Muvakkat teminat 740,02 liradır.

III — Eksiltme 30/VII/937 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Kabataşta İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve sair münakasa evrakı 50 kuruş mukabilinde İnhisarlar İnşaat Şubesinden hergün alınabilir.

V — Taliplerin Mühendis, Mimar veya bir Mühendis ve Mimarla müşterek olması şarttır. Bu şartları haiz olanların eksiltme gününden üç gün evveline kadar İnhisarlar İnşaat Şubesine müracaatla vesikalarını ibraz ederek yalnız bu iş için ayrıca ehliyet vesikası almaları ve bu vesikayı eksiltme günü Komisyon Başkanlığına ibraz etmeleri lâzımdır. (4160)

★

I — Şartnamesi mucibince muhtelif eb'adda 109,992 M3 kereste satın alınacaktır.

II — Pazarlık 28/VII/937 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (4181)

★

1 — 25.000 kilo toz sigara makine kolası.
10.000 kilo nişasta kolası şartnamelerine göre pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 26/VII/937 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «4084»

Yozgat iskân direktörlüğünden:

Yozgat merkezinde 101 numaralı şehir tipi plânına göre yapılacak 53 kâgir ve Sorgun kazasında 103 numaralı tipe göre yapılacak 36 ve 106 tipe göre yapılacak 62 çift ve 2890 sayılı arttırma ve eksiltme kanununa tevfikan 1/7/937 gününden itibaren 20 gün müddetle aşağıdaki şartlar dairesinde ve 20/7/937 salı günü saat 16 da ihale edilmek üzere eksiltmeye konulmuştur.

1 — Bu inşaat için lüzumu olan kereste ile taş, tuğla ve sair bilcümle malzemesi ve işçilikleri müteahhide ait olacak ve anahtar teslimi suretile ihale edilecektir.

2 — İşbu inşaat ihale günü kapalı zarfla toptan müteahhide ihale edileceği gibi perakende suretile ve alenî eksiltme ile de her köy ayrı ayrı ihale edilecektir,

3 — Talipler keşifnamede yazılı miktar üzerinden % 7,5 muvakkat teminat verecektir.

4 — Talipler tarafından ehliyeti fenniye vesikası veya bu inşaatı yapabileceğine dair keza Nafıa direktörlüğünden alınacak vesika ve sair evrakını teklif mektubu ve teminatiyle birlikte komisyona tevdie mecburdur.

5 — Yapılacak evlerin tarzı inşasına ait fennî ve hususî şartnameleri, keşifnameyi, plânları görmek isteyenlerin bulundukları mahaller iskân direktörlüklerine ve eksiltmeye iştirak edeceklerin de mukarrer gün ve saatte Yozgat İskân Direktörlüğünde müteşekkil eksiltme komisyonuna müracaatları ilân olunur. «3919»

Yozgad vilâyeti iskân direktörlüğünden:

Yozgadın Sarayköyünde 103 numaralı köy tipi plânına göre yapılacak 18 tek ve 105 No. tipe göre 15 çift ve saçlı-saatli köylerinde 103 tipe göre 12 tek ve 105 tipe göre 30 çift ve Küçük İncirlideki 103 tipe göre 13 tek ve 105 tipe göre 15 çift ev ve Karabıyık köyünde 103 tipe göre 14 tek ve 105 tipe göre 10 çift ev ki ceman 57 tek ve 70 çift olmak üzere 197 kerpiç ev 2890 sayılı arttırma eksiltme kanununa tevfikan her köy ayrı ayrı ihale edilmek şartile ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Bu inşaat için lüzumu olan kereste iskân direktörlüğünce verilecek ve diğer taş, kerpiç ve bilûmum malzeme ile işçilik müteahhide ait olacak ve bu suretle inşaat anahtar teslimi şartiyle yapılacaktır.

2 — Talipler keşifnamedeki kıymetlere nazaran % 7,5 nisbetinde muvakkat teminat vermeğe mecburdur.

3 — Talipler Nafıadan alınan ehliyeti fenniye vesikası veya bu işi yapabileceğine dair Nafıa direktörlüğünce verilecek vesika ve sair evrakını taklif mektubu ve teminatiyle birlikte ihale gününde komisyona tevdi edecektir.

Yapılacak evlerin tarzı inşasına ait fennî ve hususî şartnameleri plânları ve sair evrakı görmek istiyenlerin bulundukları mahaller iskân direktörlüğüne ve eksiltmeye iştirak edeceklerin ihale günü olan 21/7/937 Çarşamba günü saat 16 da Yozgat İskân direktörlüğünde müteşekkil eksiltme komisyonuna müracaatları ilân olunur. «3918»

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbu Satınalma Komisyonundan:

1 — Gümrük Muhafaza eratı için 6232 çift fotinin 19/7/937 Pazartesi günü saat 16 da kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı 26797 lira 60 kuruştur.

3 — Şartname, evsaf komisyondadır. 134 kuruş mukabilinde verilir.

4 — İsteklilerin ilk teminat olarak 2010 liralık vezne makbuzu veya Banka mektuplarile birlikte teklif mektuplarını belli günde saat 15 şe kadar Galatada eski Gümrük binasındaki komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri. «3621»

BANKA KOMERÇİYALE İTALYANA

Sermaye ve ihtiyat akçesi 847.596.198.95 İtalyan liretidir.
Merkezi İdare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde ŞUBELERİ
İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada Afilyasyonlar
İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ
Galata Voyvoda caddesi Karaköy Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)
Şehir dahilindeki acenteler:
İstanbulda: Alalemciyan hanında Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046
İZMİRDE ŞUBE

DOYÇE ORIENTBANK
Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin
Türkiyede Şübeleri:
istanbul (Galata ve istanbul)
Depo: Tütün Gümrük
İzmir
Her türlü banka muamelâtı

Selâmi İzzet
TİYATRO KONUŞMALARI
Her kitapçıda bulunur. Fiati: 50 kuruştur.

Dr. Hafız Cemal
(LOKMAN HEKİM)
Dahiliye mütehassısı
Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9,5 - 12» saatleri hakikî fıkaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kandilli 38 — 48.

Dr. MEHMED IZZET
Dahiliye mütehassısı
Muayenehane: Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 17 Baha Bey Apartımanı pazardan maada hergün 13 - 17 hastalarını kabul eder. Telefon: 23925

Yozgad iskân direktörlüğünden:

Yozgat vilâyetinin Maden kazasına bağlı Bebek ve Karayakup köylerinde 103 tipte 11 rer tek ve 105 tipte sekizer çift ve Terzili köyünde 103 tipte 13 tek ve 105 tipte 14 çift kerpiç ve Boğazlayan kazası merkezinde tip 101 den şehir plânına göre 24 tek ve 106 tpten 36 çift kerpiç ve Hamam ve Kadılı köylerinde 103 tipten 14 der tek ve tip 105 den 7 şer çift ve 2890 sayılı arttırma ve eksiltme kanununa tevfikan 20 gün müddetle aşağıdaki şartlar dairesinde 22/7/937 Perşembe günü saat 16 da ihale edilmek üzere kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — Bu inşaat için lüzumu olan kereste mahalli İskân memurluklarınca verilecek taş ve tuğla ve sair bilcümle malzemesi ve işçilikleri müteahhide aid olmak üzere anahtar teslimi suretiyle ihale edilecektir.

2 — İnşaat ihale günü kapalı zarfla toptan veya her kaza ve köy ayrı ayrı ihale edilebilecektir.

3 — Talipler keşifnamede yazılı miktar üzerinden % 7,5 muvakkat teminat verecektir.

4 — Talipler Nafıadan ehliyeti fenniye vesikası veya bu inşaatı yapabileceğine dair keza Nafıa direktörlüğünden alacakları vesika ve sair evrak, teklif mektubu ve teminatı ihale günü komisyona tevdi edeceklerdir.

5 — Yapılacak evlerin tarzı inşasına aid hususî ve fennî şartname, keşif ve plânları daha evvel görmek isteyenlerin bulundukları mahaller İskân Direktörlüklerine ve eksiltmeye iştirak edeceklerinde ihale günü Yozgat İskân Dairesinde müteşekkil eksiltme komisyonuna müracaatları ilân olunur. «3920»

Iktisad Vekâleti Iç Ticaret Umum Müdürlüğünden:

30 İkinci Teşrin 1930 tarihli kanun hükümlerine tevfikan Türkiyede çalışmasına izin verilmiş olan ecnebi şirketlerden Amerika tabiiyetli (Foks Ega Keşa İnk) şirketi ünvanının (Tüventit Çenturi Foks Film Korporeyşin Twentieth Century Fox Film Corporation)e tebdiline tasfiyesine ve tasfiye memurluğuna da İstanbulda Galatada Bahtiyar Hanında Avukat Nesim Sages'in tayinine karar verildiği bildirilmiş ve bu hususa ait lâzım gelen evrak vekâlete verilmiştir.

Keyfiyet kanunî hükümlere muvafık görülmüş olmakla bu şirketle alâkası olanların avukat Nesim Sages'e ve icabında iktisad vekâletine müracaat etmeleri ilân olunur.

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri: — Karaköy - Köprübaşı Tel. 42862 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel: 22740

İlâve: İZMİR SÜR'AT POSTASI

KONYA vapuru bugün saat 20 de Galata rıhtımından İzmir sür'at postasına kalkarak cuma sabahı doğruca İzmire varacak ve cumartesi 16 da İzmirden kalkarak pazar 18 de İstanbula dönecektir. Bu postalar on beş günde bir yapılacaktır. (4168)

Scandinavian Near East Agceny

Galatada Tahir han 3 üncü kat Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg Gothenburg, Stokholm, Oslo, Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltik limanları şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Gunborg vapuru 11 Temmuza doğru
Gotland vapuru 18 Temmuza doğru
Bardaland vapuru 25 Temmuza doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberğ, Dantzig - Stokholm, ve Osloğ limanları için hareket edecek vapurlar.

Gunborg vapuru 12 Temmuza doğru
Gotland vapuru 18 Temmuza doğru
Bardaland vapuru 26 Temmuza doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat. Tel: 44991 - 2 - 3

DOYÇE LEVANT LİNYE
G. M. B. HAMBURG

Doyçe Levant Linye Hamburg A. G. Hamburg, Atlas Levant Linye A. G. Bremen.

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postalar

İstanbulda beklenen vapurlar

Delos vapuru 14 Temmuza doğru
Akka vapuru 16 Temmuza doğru
Achaia vapuru 17 Temmuza doğru
Moreo vapuru 23 Temmuza doğru

Burgaz, Varna, Köstence, için limanımızdan hareket edecek vapurlar

Akka vapuru 17 Temmuza doğru

Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Roterdam limanları için hareket edecek vapurlar

Derindje vapuru 13 Temmuza doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında DOYÇE LEVANTE LİNYE vapur acentalığına müracaat. Telefon: 44760 - 44769

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

Cerrahpaşa hastanesi bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevadı gaita tahlilleri ve (İDRAR VASITASİLE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİNDE KATİ TEŞHİSİ) *yapılır.*

Beyoğlu : Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartımanı Tel. 40534

SATILIK KAŞE MAKİNALARI

Son sistem eczacı güllacı imaline mahsus havagazı ile işler müceddet 8 büyük parçadan mürekkep Alman fabrikası mamulâtından bütün tesisatile işler bir vaziyette makinalar satılıktır. Görmek ve görüşmek arzusunda olanlar tahriren BASİRET HANI 31 numaraya müracaat edebilirler.

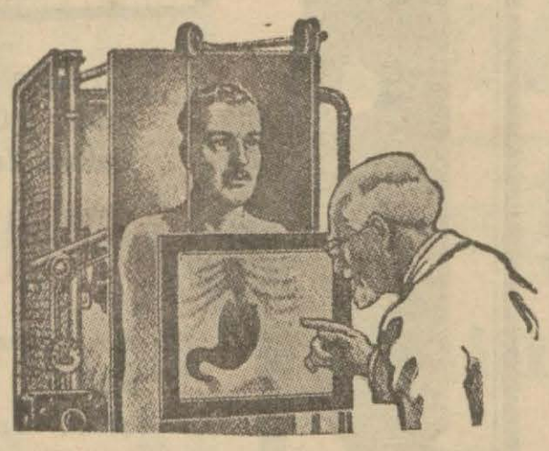

MAZON isim, HOROS markasına dikkat

MİDENİZE

dikkat ve İYİ HAZIM ediniz. Çabuk, iyi çiğnemeden yemek yiyenler, fazla baharatlı ve biberli yiyenler, bilhassa içki içenler midelerini tahriş ederler. Ve EKŞİLİK, HAZIMSIZLIK, ağırlık ve baş dönmeleri hissederler.

MAZON MEYVA TUZU HAZIMSIZLIĞI, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINI GİDERİR. İNKİBAZI defeder. Bugünden bir şişe MAZON alınız. Hiçbir mümasil müstahzarla kıyas kabul etmez.

Míele

Çiftlik, Süthane ve bütün köylülerin dikkat nazarlarına:

MİELE

"Krema makinaları,, geldi

Bu makinalar dünyanın her yerinde sütçülük âleminde büyük şöhret kazanmış ve en verimli makina olarak tanınmıştır.

Son sistem yeni modellerimiz gelmiştir.

Türkiye umum satış deposu:

Tahtakalede **POKER** Traş bıçakları deposudur.

Taşra satış yerleri. Erzurum: Türbe civarı No. 29 Şükrü Hasan Güral Konyada: Mehmed Kaşıkçı ve biraderleri. Eskişehir: Hasan Alanya.

İstanbul Komutanlığı ilânları

1 — İstanbul Komutanlığı garnizonunda bulunan kıt'at ve müessesatın senelik ihtiyacı için satın alınacak etlerin miktarlariyle cinsleri ve muhammen tutarları ve ihale günleri ile ilk teminatları ve münakasa şekilleri aşağıda gösterilmiştir.

Cinsi	Miktarı	Muhammen tutarı	İlk teminatı	İhale günü	İhale ne saati	suretle alınacağı
Koyun eti	60000	29100	2183	30/7/937	14	Kapalı zarfla
Sığır eti	190000	75050	5003	30/7/937	14,20	» »
Koyun eti	62000	30070	2255	30/7/937	14,45	» »
Sığır eti	109000	43055	3229	30/7/937	15,10	» »
Koyun eti	8000	3920	294	30/7/937	1530	Açık eksiltme
Sığır eti	54000	21600	1620	30/7/937	16	Kapalı zarf
Sığır eti	47000	13630	1022	30/7/937	16,25	» »
Koyun eti	7500	3000	225	30/7/937	16,45	Açık eksiltme

2 — Şartnameleri hergün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerinin ilk teminat makbuz veya mektupları ile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla beraber teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri. (4078)

Düşkünlüklerevi Müdürlüğünden:

Düşkünlerevi için 30 ilâ 35 lira aylıklı sütninelere ihtiyaç vardır. Pazardan maada her gün Düşkünlerevine müracaat olunması. (4178)

I. KARON, BEYOĞLU, TÜNELMEYDANI

«Beyers Mode für alle» mecmualarının satış yeri.

İstanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D. No:	Semti ve mahallesi	sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve Hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1351	Beyoğlu Emincamii	İlâr	15	172,25 metre arsa	1750 Kapalı zarf
1962	Silivrikapı Ali Fakin	Koçdipek	E: 19 Y: 39/1	Dolaplı kuyusu olan 6430,70 metre bostanın 192/1920 his.	200 Açık A.
2446	Ayvansaray Atik Mustafapaşa	Çınarlı Çeşme	E: 11	Kâğir hane	870 »
2524	Galata Beyazıt	E: Marya Y: Revanî	E: 5-7 Y: 5-7	46,65 metre arsa	150 »
2768	Üsküdar Yeni Mahalle	E: Fıçıcı Y: Fıstıklı bayır	55	69 metre arsa	100 »
4356	Çengelköy Çakaldağ	Bağlar mevkii	14	13780 metre arsa	1380 Kapalı zarf
4601	Üsküdar Altunî zade	Küçük Çamlıca	10	1530 metre tarla	770 Açık arttırma
4650	Büyükdere	E: İskanavi Y: Hacet	E:14 Mü. Notaj: 18/1	280,80 metre arsa	570 »
4746	Üsküdar Altunî zade	Küçük Çamlıca	8	1722 metre arsa	1722 Kapalı zarf
4898	Beyoğlu Yenişehir	E: Keklik Y: Kınalı keklik	E: 3 Y: 96	Ahşap hanenin 1/2 His.	100 Açık arttırma
7423	Boğaziçi Yenimahalle	Mektep	E: 4 Y: 8	118,91 metre arsa	250 »
8316	Çengelköy Kuleli	Karaocaklar	E: 7-8	Taşocağı	760 »
8614	Yeşilköy Umraniye	Kalaycı	E: 16 Y:49	Kâğir dükkân	200 »

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller İhaleleri 23/7/937 tarihine düşen Cuma günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

Preventorium ve Sanatorium Direktörlüğünden:

Erzakın cinsi	Çok Adet	Çok Kilo	Az Adet	Az Kilo	Tahmin Fi. Lira Kr	Tuarı İlk Lira K.	teminatı Lira K.
Nısfı Gürgen nısfı meşe odun çeki	800		700		3 10	2480	201
Meşe mangal kömürü «Rumeli»		5000		4000	0 40	200	
Dağlıç koyun ve kuzu eti		12000		1000	45	5400	405
Sade yağ		2000		1500	90	1800	135
Ayvalık Zeytin yağı 1 ci		1500		1200	70	1050	
Ayvalık sabunu 1 ci		2500		2000	40	1000	226
Tosya pirinci		4000		3500	24	960	
Birinci Edirne kaşarı		600		500	55	330	
» » beyaz peynir		1000		800	38	380	54
Horoz kuru fasulye		500		400	17	85	
İspanya tohumu nohut		300		250	16	48	
Siyah Mercimek		300		250	17	51	77
Zeytin		200		150	30	60	
Şeker toz		3000		2500	26	780	
İrmikli makarna		300		250	25	75	
» Tel şehriye		100		80	25	25	
Nişasta		200		150	18	36	
İrmik		200		150	17	34	48
Ekstra Ekstra un		2500		2000	17	425	
Pirinç unu		200		150	20	40	
Ekmek		20000		18000	11	2200	165
						2365	178

24 kalem yazlık ve kışlık yaş sebze ile kuru soğan ve patates

Preventorium ve Sanatorium ile pansiyonları için 938 senesi Mayıs nihayetine kadar ihtiyacı olan ve yukarıda nev'i ve miktarları yazılı yiyecek ve yakacağın eksiltme şartnamelerine göre ayrı ayrı gösterilmiştir. Bu ihtiyaçların açık eksiltmeye konulduğu ve eksiltmenin 26 Temmuz 937 tarihine müsadif Pazartesi günü öğleden sonra saat 13 de yapılacağı eksiltme şartnamesindeki ilk teminat miktarları yanlarında yazılıdır. Eksiltme İstanbul Cağaloğlunda Cümhuriyet Matbaası karşısında Yüksek mektepler muhasipliği dairesinde toplanan satınalma komisyonunda belli gün ve saatte yapılacaktır. Eksiltmeye girecekler 937 yılı Ticaret odası ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerine göre ellerinde bulunan Belgelerle Ticarethane namına işe gireceklerin işbu kanunda yazılı şartlar içinde Noterlikten alınan Vekâletnameleriyle eksiltmeye girebilirler

Taliplerin belli gün ve saatten bir saat evvel teminatlarını Yüksek mektepler muhasipliği veznesine yatırmaları ve eksiltme şartnameleri görmek üzere Preventorium ve Sanatorium direktörlüğüne müracaatları ilân olunur.

«4020»

Sümerbank Umumî Müdürlüğünden:

1 — Bankamızın İzmitte yaptıracağı muhammen keşif bedeli 194,752,57 Yüz Doksan Dört bin yedyüz elli iki lira 57 kuruş olan Sellüloz fabrikası birinci kısım inşaatı vahidi fiatla ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Münakasa evrakı 10 lira mukabilinde Sümer Bank inşaat servisinden alınabilir.

3 — Eksiltme 22 Temmuz Perşembe günü saat 14,30 da Ankarada Sümer Bank Umumî Müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 10988 «On bin dokuzyüz seksen sekiz» liradır.

5 — İsteklilerin ihale gününden en az bir hafta evvel Sümer Bank inşaat servisine gelerek bu kabil bir inşaatı yapılabilecek fennî ehliyetlerini isbat ve icabeden vesikalarla millî bankalardan birinden alınmış 75000 liralık bir malî itibar mektubunu ibraz ile eksiltmeye girebilmek üzere birer vesika almaları şarttır.

6 — Teklif mektuplarını havî zarflar kapalı olarak ihale günü saat 12 ye kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümer Bank muhaberat servisi Müdürlüğüne teslim edilmiş olmalıdır.

7 — Bu inşaatı banka dilediği müteahhide vermek hakkını muhafaza eder.

8 — 5 inci maddede zikredilen vesika meyanına Nafıa Vekâletince verilmiş müteahhitlik vesikasının da konması şarttır. (3993)

Belediyenin İstanbulun Sayın Halkından ricası

Şehrin sağlığını ve temizliğini korumak, ancak herkesin her yerde ve her işte temizliğine son derece dikkat ederek Belediyenin bu yoldaki çalışmalarına var kuvvetile yardımcı olmasile kabildir.

Belediye bu sahada sayın halktan ilk yardım olarak hiç bir vatandaşın şehri kirletecek, pisletecek bir hareket yapmamasını dilemektedir. Belediye zabıtası talimatnamesinin 8, 15 ve 24 üncü maddeleri aynen aşağıya yazılmıştır.

Madde 8 — Cadde ve sokaklara hiç bir şey atılamaz ve dökülemez. Tükürmek ve sümkürmek yasaktır. Süprüntüler temizlik arabasının gelip alması için madenî bir kap içerisinde sabahları dükkân veya hane önünde bulundurulur.

Madde 15 — Dükkân veya ev sahipleri veya kiracıları dükkân veya evleri önündeki yaya kaldırımlarını her zaman temiz tutacaklardır.

Madde 24 — Boş yerlere ve arsalara süprüntü, gübre ve paçavra ve saire atılamaz ve yığılamaz.

Sekizinci maddeye göre herkes tarafından tedariki mecburî olan çöp kaplarının devrilip çöplerin kapı önlerine dökülmesine mani olmak ve binaenaleyh sokağa çöp atmak suçu karşısında kalmamak için bu kapların kapaklı olması lâzımdır.

Belediye nizam ve yasaklarına daima riayetkâr bulunan İstanbulun sayın halkının bu maddelerde yazılı hususlara da çok dikkat ve riayet etmeleri rica olunur. (4171)

TURK HAVA KURUMU

BUYUK PIYANGOSU

4 cü Keşide 11 Ağustos 937 dedir

Büyük ikramiye 50.000 liradır.

Bundan başka: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT: Bilet alan herkes 7/Ağustos/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur...

Yazda en sıhhî, en lezîz ve en nefis içki

İngiliz şerbet yersan tertibi şekerli ve meyvalı

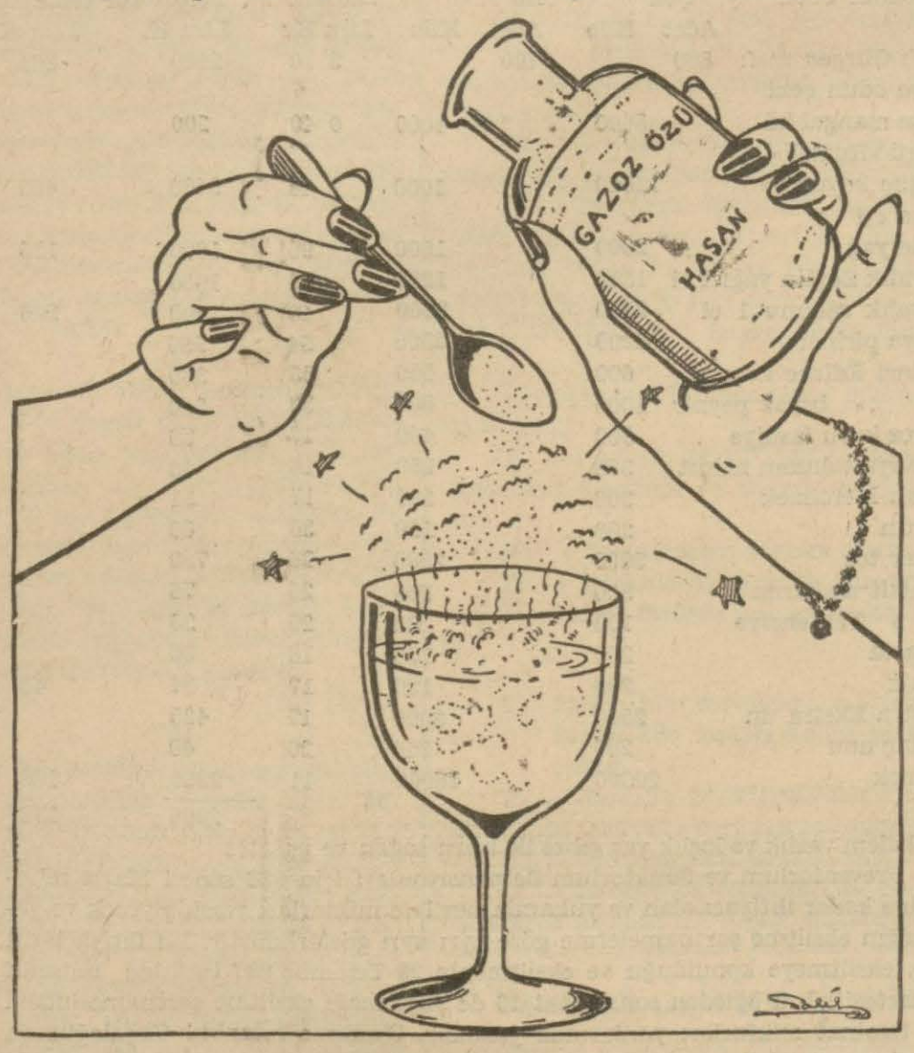

Hasan gazoz özü

Midevidir. Toz halinde ve mevyalardan yapılmıştır. Çok köpürür. Sabahleyin çaydan evvel bir çorba kaşığı yarım bardak su içinde içilirse müleyyindir. Fazlası müshildir; şekerlisi şampanya gibi lezzetlidir. Şekersizi meyva tozu gibidir. Şişesi 25, dört misli 50 kuruştur. Hasan ismine ve markasına dikkat.

Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir.

Haley

SAF SABUN

TURAN

Boğaziçinde Sarıyer iskelesi yanında yeni inşa edilen

CANLI BALIK

LOKANTA ve BİRAHANESİNDE

her akşam 8 Macar artistinden mürekkep müntahap bir orkestra icrayı terennüm etmekte ve artistler ahenkdar seslerile nefis şarkılar teganni etmektedirler. En kibar İstanbul halkının nezih aile yuvasıdır.

KANZUK SAÇ BOYALARI JUVANTİN

Kumral ve siyah olarak iki cinsi vardır. Ter ve yıkanmakla kat'iyyen çıkmaz, tabiî renk veren tanınmış yegâne sıhhî saç boyalarıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Güzellik Reçetesi

Bayan, doktorundan bir "Güzellik reçetesi "istemişti. Doktor, ona şu kısa reçeteyi yazdı:

KREM VENÜS

Baş ve Diş ağrılarına
algopan

Senelerdenberi denenmiş en tesirli ilâçtır. Eczanelerde bulunur.
İsmine dikkat
ALGOPAN

Fatih tapu sicil muhafızlığından:

Fatihte Kirmasti mahallesinde 207 metre murabbaı Kirmasti camii arsası evkaf müdürlüğünce bilmüzayede 500 lira bedelle Gaffar'a satılmış ve müşteri namına tesçili istenilmiş ise de tapu kaydının bulunamamasına binaen senetsiz tasarrufata kıyasen mahallinde keşif ve tahkikat icra edileceğinden işbu mahal üzerinde ayni bir hak iddia edenlerin keşif ve tahkikat günü olan temmuzun 31 inci cumartesi günü saat 13 de evrakı müsbitelerile birlikte mahallinde hazır bulunmaları ve yahut tahkikat gününden önce Sultanahmedde Tapu dairesinde Fatih tapu sicil muhafızlığına müracaatları ilân olunur. M. 1162

Dr. İHSAN SAMİ
TİFO AŞISI

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri katî, muafiyeti pek emin taze aşıdır. Her eczanede bulunur. Kutusu 45 kuruştur.

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Selâmi Sedes
AKŞAM Matbaası

Nasır ayaklara düşen bir kıvılcımdır!

Aman Allahım Ölüyorum!

Bayanın hakkı var: Nasır tahammülü güç bir ıstırab membaıdır. Fakat fen ona da çare bulmuştur.

DERMİN NASIR İLÂCI

Kısa zamanda nasırı düşürerek sizi rahata eriştirir. Kullanılması kolaydır, neticeyi çabuk alırsınız. Nasırları sıcak suda yumuşatınız, ve "Dermin" den sürünüz. Bir zaman sonra nasırın kendiliğinden düştüğünü görürsünüz.

Markasına dikkat ediniz.

"Gripin" in Mucizesi

Bir Gripin almadan evvel

Istırabın ve ağrının en şiddetlisini en kolay, en çabuk ve en ucuz geçirmenin çaresi bir kaşe GRİPİN almaktır. Mideyi bozmaz, böbrekleri ve kalbi yormaz.

Aldıktan beş dakika sonra

Ucuz - Tesirli - Zararsız

GRİPİN

icabında günde 3 kaşe alınabilir.

Daktilo aranıyor

Ankara merkezimiz için asgarî bir ecnebi dilini bilir tecrübeli bir Türk daktilo Bayan alınacaktır. Taliplerin isteyecekleri asgarî ücreti bildirmek suretile tahriren Tophanede iskele caddesi 28 No. da Eti Bank İstanbul Bürosuna müracaat etmeleri.

Motor teknesi veya kotra ARANIYOR

16 beygirlik konacak yeni yapılı bir deniz tenezzüh teknesi veya kotrasına ihtiyaç vardır. Taliplerin tekne fotoğrafisile birlikte Basiret han 31 numaraya müracaatları.

Heybeliada Deniz Lisesi Müdürlüğünden:

1 — Kayıt işi 7 Ağustos ve müsabaka da 9 Ağustosa uzatılmıştır.
2 — Orta okuldan çıkanların Heybeliadada Deniz lisesine müracaatları.

(3864)

Mevsimin içilecek en temiz ve sıhhî suyu

Karahisar Maden suyudur